

1
2
3
4
5
6
7
8
9



1665

1. Avianus, Johannes Jacobus : De republica Germanica.
2. Avianus, Joh. Jacobus : De circumstantiis.
3. Avianus, Joh. Jacobus : De jure sigillorum.
4. Avianus, Johannes Jacobus : Illustrum controversiarum academiarum . . . sylloge legalis 3. Sept.

1669 & 1739

5. Beckmann, Joh. Volk : De dispensationibus.
2. Suppl.
6. Beckmann, Johan Volk : De fructibus.
7. Beckmannus, Joh. Volk : De pignoribus.
8. Beckmann, Joh. Volk : De conditione indebiti.
9. Beierus, Adrianus : An vitus resuscitatus mortuorum. 2. Suppl.
10. Beierus, Adrianus : De amicitia et inimicitia.
11. Beierus, Adrianus : De crimine falsi.



1665

12. Beier, Adrianus: De regressu in genere et in specie
variationis

13. Beierus, Adrianus: Κατάσταση ἀδουακῆς λογῆς
ἡν ἄνεστι ἡν προσωακῆς.

14. Beierus, Adrianus: De regressu indemnitate

15^{a, b, c} Cortezius, Adrianus: De extrema provocacione
et instantis. et. inuocentissimum tribunal Reson
Christi in causis civilibus et. criminalibus
3 Sept. 1665, 1669: 1675.

16. Cortezius, Adrianus: De iure patronatus
ecclesiastici.

17^{a, b, c, d} Cortezius, Adrianus: De impotentia
conjugalis. 4 Sept. 1665, 1672, 1682
1718.



ie

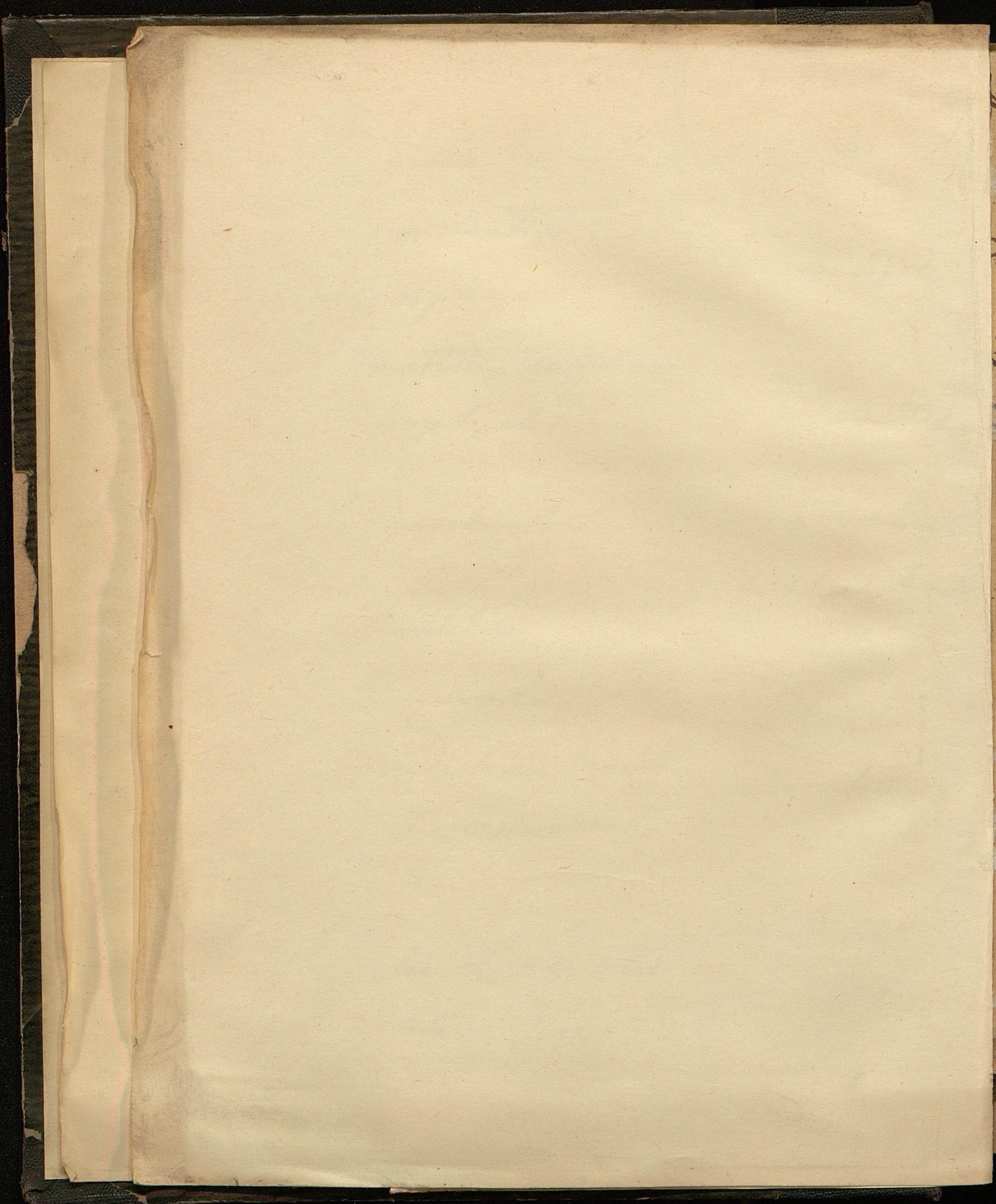
ati

tatis

me

tesu





No. 1.

48.

926

DEO TRINUNO AUXILIANTE!

ILLUSTRIUM

CONTROVERSIARUM

ACADEMICARUM, 1665, 4

hoc seculò inter excelsa ingenia agitataurum ;
SYLLOGE LEGALIS,

Quam

Ex autoritate Magnifici Jctorum Ordinis

PRÆSIDE

NOBILISS. ET CONSULTISSIMO,

DN.

JOHANNE JACOBO AVIANO,

J. U. Doctore, hæctenus Reip. Erffurtinæ Syndico, jam
in hac florentissimâ Salanâ Prof. Publico.

Ad diem 26. April.

ANNO M DC LXV.

publicæ & placidæ disquisitioni subjicit

ALBERTUS WEGGER,

REGIOMONT. BORUSSUS,

Autor & Respondens.

Horis locoque consuetis.

JENÆ,

LITERIS SAMUELIS KREBSII.



ILLUSTRATION

CONSTITUTION

ACADEMICAS

SYLLABUS

PRÆFATIO

NOTITIA ET CONSTATIO

IOHANNES JACOBUS ARIANO

et Doctor hactenus Rector et Syndicus

in hoc

ANNO MDCCLXX

ARTUS

SCIENTIARUM

ARTIBUS

LIBER

ALTISSIMO

—
—
—

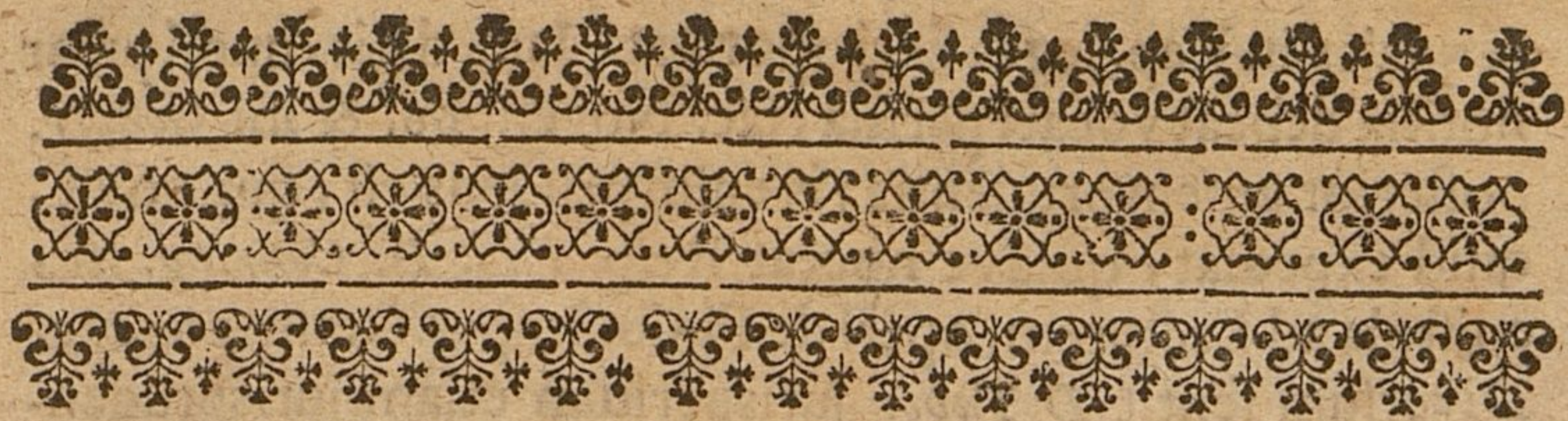
M

J

—
—
—

hac
scin
obt
sim





Controevrsia Academica PRIMA,

inter

Magnif. Dn. Taborem Jctum & Cancellarium
Giessensem,

&

Consummatissimum Dn. Conringium,
Politicum Helmstadiensem,
agitata,

De

JURISPERITI & JURIS- PRUDENTIS DIFFERENTIA.



It ne differentia aliqua inter Jurisperitum
& Jurisprudentem, disputatum est inter D.
Conringium & D. Taborem. D. Conring. omni-
no differentiam inter duo hæc faciendam,
statuens, allegatis *Antonii Fabri & Joachimi*
Hopperi de vera jurisprudentia autoritatib;

hæc etiam ratione nititur, quod possint jura alicujus Reip. ita
sciri, ut aut scias in iis, quodnam jus latum sit in Rep. quidve
obtineat; nescias tamen, jura illa utilia sint Reip. nec ne; Aut
simul possit cognosci reip. institutorum utilitas & damnum

*Jurisperi-
tia & Ju-
rispruden-
tia ex men-
te D. Con-
ringii quid
mendum.*

A 2

& qua-



550
& quales in Rep. leges fieri oporteat. Jam dicit, quod prior notitia debeat vocari peritia, fac. Novell. 66. & ibi Godofr. posterior autem prudentia; is enim prudens est, qui novit, quid expediat, quidve noceat Reip. Vid. D. Conring. in epistola ad Lectorem, operi de Finib. Imper. Germ. annexa. Diversum sentit D. Tabor jurisperitum etiam jurispruden-

Quomodo
differant
juris priva-
ti & publi-
ci pruden-
tia

tem esse statuens, (facit §. 8. Inst. de I. N. G. & C. ibi: Prudentum) Ut aliquid de ea re dicamus, sciendum, sicut jus aliud publicum, aliud privatum; ita aliam esse Juris publici prudentiam, aliam juris privati; illam, quæ jus, statum Reip. ejusque gubernationem & conservationem concernens, applicatur illis actionibus seu negotiis quæ immediatè ad Reip. statum pertinent: Hanc esse talem, quæ negotiis civium privatis dirigendis, dextrè accommodatur, arg. §. ultim. Instit. d. l. 7. & 7. l. 1. §. 2. ff. eod. Magnif. & Excell. Dn. Struve, 7 Ctus nostras longè celeberrimus, Exerc. 1. th.

Prudentia
juris priva-
ti in corpo-
re juris
docetur.

48. Atque hæc jurisprivati prudentia, in nostro Corpore Juris Civ. docetur. Quod vel unicum fitorum titulum perlegenti evidentissimum erit, Dn. Struve, Exerc. 1. th. 46. qui & Exerc. 2. th. 45. eleganter tradit, quomodo quis jus sc. sancitum, seu legum sancita ad facta singularia eorundemque circumstantias prudenter applicare debeat. Quod cum ita se habeat, nihil repugnat, quo minus is, qui non modo ipsa legum sancita in numerato habet, sed & prudenter eas ad facta obvientia accommodare novit, jurisprudens dici queat; licet enim non sit prudens vel in ferendis legibus vel latis ex utilitate Reip. examinandis; quo pertinent, quæ tradit Dn. Conringius: tamen prudens est, si leges civiles dextrè applicandi facultate instructus sit. Quomodo accipi possunt, quæ à Dn. Taborè asserta reperiuntur; facit dict. §. 8. inst. J. N. G. & C.

Con-

Controversia Academica

SECUNDA,

inter eosdem.

Dn. Taborem & Dn. Conringium,

De

USU & OBLIGATIONE JURIS PUBLICI JUSTINIANEI IN GERMANIA.



Cerrima velitatio fuit inter jam laudatos Dn. ^{Questio}
Conringium & Dn. Taborem. An jus publi- ^{ipsa.}
cum Justinianeum ex se & quâ tale vim ob-
ligandi Germaniam nostram habeat? In
affirmativam videtur inclinare Dn. Tabor,
ut aliis scriptis, ita inprimis *Comment. de*
Metat. & Epidemet. cap. 5. n. 4. & seqq. Aliud Dn. Conringio
visum, præcipuè *cap. 35. de Or. 7. Germ.* cujus sententia huc red-
it; jus privatum Justinianeum, neque ab Imperio nec ordinibus
aliter esse receptum, quàm quatenus illi ipsi voluerint; cum ^{Jus Justi-}
manifesto constet, multas Juri Romano adversas leges & con- ^{privatum}
suetudines domesticas observari; quod indicio est, jus Justi- ^{obligat,}
nianeum quâ tale Germaniam non obstringere; nam aliàs ^{quatenus}
penitus ab eo recedere non liceret. Et multa juris Rom. pla- ^{receptum}
cita non amplius hodie obtinere, tum satis patet, tum à Dn.
Conringio haud paucis testimoniis confirmatur *in proem. ad*
Tac. de mor. Germ. Siquidem, referente illò, Matth. Stephani
proem. in comment. ad Nov. Leges, ait, Justiniani, quatenus
morib9 non sunt approbatæ, non magis nos obligant, quàm
Leonis Philosophi, aliorumque Græcorum Impp. novellæ,
quæ receptæ non sunt. Consentunt Besoldus *tractat. post.*
de J. publ. cap. 5. part. 3. Gail. *1. obs. 36.* Wehner. *obs. pract.*
voce Gewonheit. Carpzov. *ad leg. Reg. cap. 9. sect. 1.* Rein-
king. *lib. 2. class. 2. cap. 14. num. 30.* Quin imò & ipse Dn.
Tabor dicto *tractat. de Metat. cap. 5. num. 6. & 7.* in hunc
A 3. sen-

A 3.

sen-



sensum loquitur: Privatum jus miseris & nimis subtilitati-
 bus laborat, nec ullum ferè caput invenitur, quod non po-
 steriorum Principum, aut imprimis modernorum statutorum
 placitis immutatum sit &c. Haët. *Dn. Tabor.* Cum igitur ipsa
 rei evidentia ostendat, plura ab hodierno fori usu remota,
 in jure Rom contineri, hinc multi Præclari Viri emenda-
 tionem illius juris non immeritò optaverunt, inter quos
 Viglius Zuichemus, Nicolaus Cisnerus, *in præfat. tom. 2.*
Oper. Duaren. Mynfinger. *in præfat. suarum Observat.* Vi-
 deatur etiam author des *Bedencken / wie etwan dem hochnö-*
thigen Justitien. Werck zu helfen / apud Wehner. *in observ.*
 Quamvis enim leges Rom. apud prudentes magnæ sunt exi-
 stimationis; multa in iis magnam prudentiæ laudem mere-
 antur, omnesq; propemodum aliquid juris naturalis, (*Add.*
Sutholt. diff. 1. apb. 62.) habeant; quia tamen pleræque ea-
 rum ex arbitrio Romanorum fluxerunt, merè positivæ
 sunt, & aliam vim, quam quæ est ex constituto, non habent;
 ideò pro Lege in Germania observari non debent, nisi tum,
 quando publico consensu vim legis consecutæ sunt. Idcir-
 cò quod de Jure Justiniano privato dictum, illud quo-
 que verum est in jure publico Justiniano, quod nempe ad
 amissim ejus, negotiorum publicorum justitia vel injustitia
 exigi non debeat. *Bach. ad §. ultim. Inst. d. 7. §. 7.* Esto
 namque, juris illius publici leges prudenter fuisse latas &
 aliquid inde hauriri posse, quod in Germania usum habeat:
 Inde tamen rectè non conficitur, quod ex, quæ tales,
 sine consensu imperii, Imperium obligent, præcipue, quo-
 niam leges illæ, utpote in usum *παμβασιλείας* Justinianæ
 latæ, nostræ Reip. quæ alius prorsus indolis est, adaptari
 nequeunt. *Dn. Conring. in præfat. Excerpt. tract. de or. Juris*
subjunctorum. Quare licet jus publicum Germanicum,
 ex illo veteri Justiniano, quantum ad universales quas-
 dam Regulas & rationes, illustrari queat; aliunde tamen,
 quàm ex observantia rerum Germanicarum, Imperii Con-
 stitutionibus & Consuetudinibus firmiter decidi posse, non
 existimamus.

Igitur &
 publicum
 Justinia-
 neum.

Cujus leges
 in usum
 παμβα-
 σιλείας
 late.

Jus publi-
 cum, Ger-
 manicum
 urde.

Con-



929

Controversia Academica TERTIA,

inter
Magnific. Dn. Hahnium
&
D. Jacobum Mæstertium, Batavum
Antecessorem, agitata,

De
JURE BESTIALI.

Agitata hætenus fuit quæstio: *An jus naturæ propriè in bruta caderet?* Quæ, etsi ab usu forensi remota est; ad ingenium tamen exercendum & intelligenda nonnulla juris loca, paucis eam, licet à multis abunde tractatam, declarabimus. Quod ut eò melius fiat, duo potissimum supponenda sunt. Primùm, quidnam sit jus in genere; deinde quodnam sit jus naturæ propriè & impropiè sic dictum. Quod igitur jus in genere attinet, elegantissimè id describit *Dn. Struve Exerc. 1. thes. 47.* Quod sit ordinatio, regula seu principium, secundum quod hominum actiones instituendæ, ut justæ sint: vel ex quo actionum bonitas vel malitia, justitia vel injustitia æstimatur, *Suarez. de LL. lib. 1. cap. 2. num. 6.*

Quamvis enim bruta sequantur principium aliquod directivum; quò tendunt, qui brutis jus naturæ propriè dictum attribuere solent: id tamen non est, accuratè loquendo, *Alind est jus, aliud principium directivum* jus, cum per illud non dirigantur ad id, quod honestum, sed ad id tantum, quod sensibus est jucundum. Accedit, quod doctis pariter ac indoctis patet, per jus & justum (*Recht oder Billich*) nihil aliud intelligi, vel concipi, quàm tale, quod, præterquam, quod sit principium quoddam directivum seu præscriptum, simul insit rationali, libero, & tali, quod

possit agere vel non agere, agere benè vel malè: seu, ut Phi-
 losophi loqui amant, quod gaudeat libertate contradictionis
 & contrarietatis, noritque proportionem mediorum ad fi-
 nem, *Dn. Franzk. b. mem. Comm. Inst. ad Tit. de J. N. G. & C.* Nec
Jus propriè enim ullus erit, qui, audiendo vocabulum, *ius vel justum*
& impro- de bestia illud prædicari existimet. Ex quo & quia cum ipso
priè dictum vocabulo juris, conceptus hic simul natus videtur, *conclu-*
dimus, quod *propriè justum accipiatur, si actiones hominis di-*
rigit; improprie, si actiones bestiae; Etenim ea vocis signi-
 ficatio alicujus propria est, quæ cum ipsa re penè nata,
 voci alicui verè, soli & primò competit, & quam primùm
 auditur, in audientis conceptum influit. Vid. *Cic. lib. 3. de*
Explicatur *Orat. 149.* Quam significationem, primè notionis significatum
pr. Inst. de *J. N. G. &* appellat *Grotius de J. B. & P. lib. 3. cap. 1. §. 17.* Quapropter, cum
J. N. G. & *C. l. l. §. 1. in pr. Inst. de J. N. G. & C. §. l. 1. §. de Just. & Jur.* Jus natu-
de J. & J. rale dicitur, quod natura omnia animalia docuit; hoc non
 nisi analogicè intelligendum; vel dicimus cum *D. Bæclero*
in præfat. comment. Grot. pag. 5. Juris consultum (& Justi-
 nianum) hac definitione, in rationem juris naturæ, per com-
 parationem & imaginem quandam, inquivisse, ut sensus sit:
 jus naturale est tale jus, quod per quandam similitudinem,
 quadantenus bruta regit. *Dn. Struve dict. Exerc. 1. tb. 49.* vel
 quod hominibus ingenitum, summum & inviolabile, cujus
 inclinationes & vestigia in omnibus animantibus natura ex-
 pressit. *Adi Ames. de cas. cons. lib. 5. cap. 1. num. 13. & seqq.*
Dn. Hahn, in not. ad Wesenb. ad tit. d. J. & J. num. 14. Quæ
 ratio definiendi seu potius describendi, cum vim juris na-
 turæ eo clarius exprimat, omni vitio caret. Neque eo no-
 mine vellicandus est, nonnullorum more, vel Justinianus vel
 Tribonianus, quod jus naturæ per talem similitudinem de-
 scripserit. Vid. omnino *pr. Inst. de Oblig.* Atque ita de jure
Ex analo- naturæ, sensisse Justinianum & Jctos, bestiisque jus impro-
gia juris propriè tale attribuisse, apparet non tantum ex scopo, quem
docetur jus Justinianus intendit, dum illud inter principia ejus juris, quo
natura pro Justinianus intendit, dum illud inter principia ejus juris, quo
priè dirige- populus Rom. regeretur, attulit, sed etiam ex *§. pen. Inst. de*
re actiones *J. N. G. & C.* Quantum ad Jctos, ut alia omittantur, li-
hominum. quido



930

quido constat & est notissimum, quod per jus naturale re-
ipse intelligunt ejusmodi jus, quod hominis actiones dirigit,
*Fac. l. 14. §. 2. de rit. nupt. l. 25. §. 11. de hered. petit. l. 13. de cond.
indeb. l. 14. de O. & A. l. 21. §. 2. de Fidejuss. & mandat. l. 56.
§. 2. ad L. Falcid. l. 5. §. 2. de solut. & liberat.* Imò ipse Ul-
pianus per jus naturale nullum aliud intelligit, quam quod
hominibus regendis datum est, in *l. 5. in pr. de aut. Tut. l. 1.
§. 2. de V. O. l. 1. §. 1. de Novat.* Ab hâc autem sententia multi
recedunt, statuentes, ex mente Justiniani & Jctorum, non
solum, verum etiam ex principiis philosophicis, jus pro-
priè dictum in bruta cadere, cujusmodi post *Revardum,
Albericum Gentilem, Lopez, Loriortum,* sunt *Jacob. Mastertius
1. dubit. 7. & Dn. Ledererus disputat. quam inscribit; Jus besti-
ale Witteberga An. 1662. habita. Vid. Dn. Ungep. Exerc. just. 2.
quest. 1. D. Fransk. p. m. Ex. 1. q. 3. inprim. n. 2. Vinn. notis per-
pet. ad pr. Inst. de J. N. G. & C. & Academia Regiomontana & Pa-
triae meae decus, Dn. Sigismund. Pichler, discurs. polit. Proemi-
al. 2. thes. 9. & 12.*

Controversia Academica

QUARTA,

inter

D. Valentinum Riemerum,

&

D. Hermannum Vultejum,

magni nominis ambos Jctos,

De

GENUINA SEDE ET INDOLE JURIS PERSONARUM.

Inter summum Jctum *Vultejum & Valenti-
num Riemerum* disputatum est hoc seculo;
an Obligatio ad jus Personarum, ad ad jus
rerum fit referenda. Ille enim *libr. de discept.
scholast. c. 4. & 16. ut & Comm. ad Inst. pr. de
obligat. prius; hic decad. 9. question. illustr.*

B

q. 1.

Obligatio
quomodo
persona in-
hæreat?

q. 1. posterius asseruit. Ut autem eò melius de tota re judi-
care liceat, dicimus, obligationem quidem personæ inhære-
re, sed ita, ut illi personæ, rei alicui solvendæ seu præstandæ
necessitatem imponat. *Sutholt. diff. 14. aph. 3.* Quamvis
enim obligatio personas vinciat ad dandum aliquid vel fa-
ciendum; Creditor tamen non in ipsa persona jus acquirit:
tale enim jus in inerâ persona obligati, extra statum homi-
num, legibus nostris est incognitum: Obligatio igitur rem
respicit, quam, mediante facto personæ, acquirimus, D.
Strauch. diff. Just. 12. aph. 1. Atque hoc est, quod ait *Sutholt.*
dict. aph. 3. Obligationem afficere personas, non quatenus
personæ sint, sed quatenus ex iis unus sit creditor, alter
debitor: esse autem creditorem & esse debitorem, ait, dici
intuitu rei, quæ debeatur. Ut sic rectè dicatur, obligatio-

Obligatio
est in per-
sonis sub-
jectivè, in
rebus ob-
jectivè.
Rationes
Vulteji.

nem esse in personis subjectivè; in rebus objectivè. D.
Tabor part. element. part. 3. sect. 3. thes. 1. in c. 1. §. 1. Pro
sententia Vulteji adstruendâ, rationes non adeò stringentes
militant. Nam quod in *Comment. pr. Inst. de Obligat.* ait,
personas in obligationibus obstringi; id libenter concedi-
mus: Sed hæc obstrictio, vel similis ad personam respec-
tus, jus personæ non efficit. Nam si talis ad personam re-
spectus, statim jus personæ faceret: sequeretur, quod omne
jus esset jus personæ; quia, personarum causa, omne jus
esse constitutum, adeoque omne jus personas respicere,
docet §. *fin. Inst. de J. N. G. & C.* Atque sic unum tantum
esset juris objectum; quod absurdum. Vid. *d. §. fin. & l. 1. D.*
de stat. hom. Excellent. D. Schroter, in not. ad Sutholt. ad d.
aph. 3. Nec aliquid juvat, quod à Vultejo asseritur, ideò

Personalis
actio quo
sensu sic
vocetur.

obligationem ad jus personarum pertinere, quia ex ea na-
scatur actio personalis, §. *1. Inst. de Action. l. 25. pr. in f. de O. & A.*
Nam quod actio personalis vocetur personalis, causa est,
quod persona ad rem sit obligata, *d. pr. Inst. de Obligat.*
l. 3. pr. D. de O. & Act. Non verò, quod persona sit in obli-
gatione, D. *Riemer. dec. 9. q. 1.* seu quod petatur aliquid sibi
tribui ipsa in persona in suo statu consideratâ. Quod itaque
ex obligatione actio in personam oritur; id non facit, eam
referri ad jus personarum: sed tum demum id faceret, si
actione

actione, quæ ex obligatione oritur, non res aliqua, sed ipsa persona peteretur. Nam hoc nec ipse Vultejus negare potest, quod jus personarum, rerum, ut & jus actionum, ratione objecti inter se discernantur & jus personarum sit quod pertinet ad personas h. e. statum & conditionem personarum; rerum, quod ad res; actionum, quod ad actiones. Neque enim qui, quacunque ratione, jus in personam habet, jus personæ habet: sed is demum, qui tale jus habet, quod statum & conditionem personæ afficit. Unde & actiones præjudiciales neque ex jure rerum, neque ex jure actionum, sed ex jure personarum oriuntur. Eleganter Johann. Oldendorp. cl. 3. act. 9. num. 3. Add. D. Habn. Obs. ad Wesenbec. de judic. n. 4. & de Sponsal. n. 7. vers. illud quoque; Causarum actionum, inquit, est jus, quod quis in persona alterius quavis legitima ratione prætendit, vel quod ab aliquo negatur prætendente libertatem &c. Ut itaque harum actionum causa, de quibus §. 13. Inst. de Act. fit ipsum jus personarum, patria v. g. vel dominica potestas, non verò jus in re vel ad rem arg. l. 1. §. 12. ibi: Ut si quis agnosceret, se filium esse diceret, D. de agnosc. vel alend. liber. l. 4. sub fin. l. 6. D. de his qui sunt sui vel alieni juris. Schneidew. ad d. §. 13. de Action. n. 26. vers. secundum est. Bachov. ad Tr. 1. disp. 15. rh. §. vers. ex lege Quiritium. Diss. D. Riemer decad. 13. q. 2. ubi ex dominio actiones præjudiciales esse contendit: Cujus rationibus benè occurri potest ex iis, quæ habet D. Habn. Diss. de jure rerum cap. 1. conclus. 2. ubi docet, actiones personales ex jure personarum oriri. Videatur imprimis Hilliger ad Donell. 12. Comm. 1. lit. a. D. Ungep. exerc. 10. q. 1. in Ajo.

Controversia Academica

QUINTA,

inter

Nobilissimum D. Enochum Glæferum,

Antecessorem Julium.

B 2



100
&
Amplissimum Dn. Jacobum Bornium,
Ictum & Senatorem Lipsiensem.

De
JURE IN RE, VERISq; EJUS SPE-
CIEBUS.

Dinter jus in Re & ad rem, esse magnum dif-
crimen: haud obscure indicat l. 30. D. de No-
xal. action. l. 19. D. de damno inf. l. 3. pr. de O.
& A. c. 8. de concess. prabend. in 6. Clem. un.
de Sequestration. possess. Layman. comp. Theo-
log. moral. libr. 3. q. 5. tr. 1. c. 5. n. 1. De definitio-

Jus ad rem
quid?

Molina de-
finitio rejicitur.

Jus in re
quid?

Juris in re
quing. spe-
cies sunt.

ne autem utriusque satis haud convenit. Missis aliorum sen-
tentiis, dicimus, Jus ad rem, esse jus in obligatione confi-
stens, h. e. quo alius nobis, ad dandum aliquid vel facien-
dum, adstringitur, d. l. 3. D. de O. & A. Uti post Br. & Bl. sentit
Dn. Hahn. de jure rer. concl. 10. n. 1. cum è contrario Molinae de-
finitionem, quam habet T. 1. de J. & J. tr. 2. d. 2. n. 2. post D.
Taborem jurispr. meth. p. 3. sect. 3. th. 2. Utpote ab effectu so-
lùm petitam & negativè conceptam, merito rejiciamus.
Quod vero attinet jus in re, illud nihil aliud est, quàm qua-
litas illa, quæ immediatè & directò rem ipsam, postquam re-
verà convenientibus modis jam acquisita est, afficit intrinse-
cus, & eam sic qualificat, ut ita dicam, ut qui tale j9 habet, cer-
tis affectibus juris gaudeat, quosq; ex ipsa re statim percipere
potest, ut proinde, aliqua personæ intermediæ præstatione,
quæ in jure ad rem omninò requiritur, hîc opus non sit. D.
Glafer. diss. apologet. de jure in re c. 3. vers. Adeoq;. Quibus
ita visis, emergit quæstio inter D. Glaferum & Bornium. An
una tantum sit species juris in re, an vero plures? Huic
Disp. inaugurali de jure in re, Lipsiæ habita, una; illi, post D.
Habnium, in sua Disp. Apologet. plures & quidem quinque
placuere; Dominium, Jus hereditarium, Servitus, Pignus,
Possessio. Cujus sententiâ etiâ verior videtur; Nam
dominium, esse jus in re, assertitur in l. 23. pr. D. de R. V.
l. 2.

932

l. 2. §. 1. D. si servit. vind. l. 4. pr. D. Comm. divid. §. 4. Inst.
de Action: Servitus & pignus nominatim jus in re dicitur, in *Præbatur:*
l. 30 D. de Noxal. action. l. 13. §. 1. l. 19. pr. D. de Damn. inf.
Possessio quoque inter jura in re referenda, obl. 44. pr. D. de
A. P. l. 2. §. 38. D. Ne quid in loc. publ. l. 5. §. 1. D. ad L. Jul. de
vi publ. l. 5. C. de liber. caus. omnesque quatuor hæ recensita
species occurrunt in l. 13. §. 1. C. de judic. Quibus & jus
hereditarium addendum. Vid. l. 5. §. 5. D. de his qui effuder.
vel dejec. l. 6. pr. D. de Religios. l. 37. D. de contrah. emt. l. 1.
§. fin. D. si quadr. paup. feciss. dic. Accedit, quod omnes
hæ species vim afficiendi rem intrinsecus habeant. Nam
quantum ad Dominium; illud rei inhæret, ad quemcunque
demum possessorem res perveniat. est textus l. 9. D. de Rei
vind. l. 25. pr. D. de O. & A. §. 1. Inst. de Action. l. 1. C. Ubi in
rem actio. Servitus quoque in re & quidem alienâ est fun-
data, l. 8. D. Comm. præd. l. 30. D. de Noxal. action. l. 13. §. 1. l. 19.
D. de damn. infect. §. 1. & 3. Instit. de servit. adeò quidem,
ut eandem & comitetur l. 23. §. 2. & 3. D. de servit. præd. ru-
stic. l. 2. D. Comm. præd. l. 69. §. 3. D. de Legat. 1. l. 20. §. 1. de A.
R. D. l. 3. C. de servit. & quidem ut rei seu prædio v. g. speci-
ale det nomen, unde serviens dicitur in l. 20. §. 1. l. 23. §. 2. 3.
D. de servit. præd. rust. l. 6. pr. l. 10. D. Comm. præd. Quod Pi-
gnus intrinsecus rem afficiat, apparet non solum ex l. 30. de
Noxal. action. l. 9. D. de nov. oper. nunciat. l. 19. pr. D. de dam-
infect. sed & ex eo, quod ipsa res dicatur devincta & ob-
ligata, l. 4. l. 23. l. 30. D. de pignor. l. 15. l. 21. C. eod. l. 22.
C. de distract. pignor. l. 2. C. si un. ex plurib. hered. Possessio quo-
que rem possessam reapse afficit. Idque evidens est tum ex
l. 44. D. de A. P. l. 2. §. 38. D. Ne quid in loc. publ. l. 5. §. 1. C. de liber.
caus. tum ex actionibus seu interdictis, pro tuenda possessio-
ne inventis, quæ competunt omni possessori, non alia de
causâ, quam quod possideat, l. 1. §. 4. 6. l. 2. D. Uti possid. §. 4.
in f. Inst. de interdict. Hereditas seu jus hereditarium, pari mo-
do universas res à defuncto relictas intrinsecus afficit. l. 10. §. 1.
l. 13. §. 4. 9. 10. D. hered. petit. l. 1. §. 1. D. si pars. her. pet. l. 13. D. de bon.
poss. contra rabb. ita quidem ut res inde non solum dicantur
here-

B 3

here-



hereditaria, l. 18. §. 2. D. hered. petit. l. 4. l. 6. D. Expil. hered.
sed & affectio illa non mutetur ex personâ possidentis l. 23. §.
7. D. de hered. petit. l. 3. l. 9. C. Eod. D. Barthol. Leonbard.
Schwendendorffer. diff. de vera division. juris in re cap. 1. Ani-

Jus in re à
jure rerum
secermen-
dum.

Rationes
dissentien-
tium ex-
penduntur

advertendum autem hîc, à jure in re proprie dicto, diver-
sum esse jus Rerum seu jus circa rem, D. Habn. diff. de jure re-
rum, conclus. 6. Nam jus rerum nihil aliud est, quam potestas
quædam circa rem competens; denotatq; tale jus, quod re-
alem actionem præcisè non producit. Ut ita jus rerum sit ge-
neralius quiddam jure in re, & tam ad jus in re, quam ad rem
referatur. arg. pr. Inst. de R. D. ibi: nunc videndum est de rebus.
Quamquam autem hæc omnia satis aperta sunt; dissentientes
tamen ab iis recedunt & existimant, dominium esse tantum
jus in re, exque eò solo oriri actionem in rem, non aliunde:
Idque evincere conantur, tum hac ratione, quòd per omnem
actionem in rem petamus rem nostram, l. 25. pr. D. de O. & A.
adeoque sit ex dominio: tum inde, quòd actio in rem com-
petat non nisi ei, qui aut jure gentium aut civili dominium
acquisivit, l. 23. pr. D. de R. V. Quasi verò verba res nostra non
possent exponi de re, quæ ad nos pertinet vel jure domini
vel servitutis vel jure hereditario vel jure pignoris, sec. §. fin.
proem. Instit. §. 1. Instit. per quas person. cuique acquir. pr.
Inst. per quas person. nob. oblig. acquir. §. 9. Inst. de Obligat. que
ex delict. Et licet in allegat. l. 23. pr. d. R. V. ei, qui jure genti-
um aut civili dominium acquisivit, in rem actio competat:
rectè tamen inde non concluditur, quòd nemo præter illum,
actione reali rectè experiri queat: Esto enim, actione reali
actorem petere rem suam, §. 1. Inst. de Action. adeoque videri pe-
tere rem domini jure propriam, tamen notum est, suum non
ad dominium solum, sed ad alia jura in re extendi. Vid. §. 14.
Inst. de hered. que ab intest. defer. §. 8. Inst. de Injur. l. 10. pr. D. de
J. & J. l. 3. D. de off. pr. es. l. 10. §. 1. de hered. petit. l. 12. D. de re jud.
Ut ne dicam d. §. 1. ex communi interpretum sententia, non de
omni actione reali, sed rei vindicatione, quæ aliàs speciatim
actio in rem, appellari solet, l. 27. §. 3. D. de R. V. ind. l. 1. C. Ubi in
rem act. l. 7. C. de heredit. petit. Add. ad §. 1. Inst. de Action. intelli-

gen-

gendum, arg. *partic.* veluti §. 2. 3. 4. 5. 6. 7. cum ex adverso de actione in rem in genere agatur *verbis precedentibus*; dum dicitur; quod *actiones in rem* sint, si quis cum aliquo agit, qui nullo jure ei est obligatus, *Vid. D. Schwendendorff. c. 2. d. diff.* Inquies: at dominium non solum est rei corporalis, sed & incorporalis: Igitur omnis Actio realis erit ex dominio, si non rei corporalis, at certè incorporalis. Sed parum ponderis in hoc argumento inest: cum dominium rebus corporalibus & juribus, in *legibus* oppositum reperitur. *l. 4. pr. D. Comm. divid. l. 1. §. fin. D. si quadrup. paup. fecis. l. 19. D. de Damn. inf. l. 25. D. de V. S.* Accedit, quod si rerum incorporalium esset dominium, etiam obligationis & juris ad rem dominium foret, talique ratione nullum amplius inter jus in re & ad rem differentia superesset; quod absurdum! Neque dominium juris, seu rei incorporalis rectè asseritur, vel ex textu *l. 3. D. si usufr. pet. vel l. 15. §. 8. D. Quod vi aut clam, vel denique l. 8. pr. D. de Rebus aut. jud. poss. Nov. 2. c. 4. Nov. 22. c. 45. Vid. D. Ungep. p. m. Ex. Justin. §. 9. 6. in ajo.* Etenim in *d. l. 3.* nihil aliud habetur, quàm quod, sicut dominium usucapione, ita usufructus non utendo finiatur. Dicta autem *l. 15. §. 8.* nihil de dominio servitutum vel usufructus præcipit; sed potiùs ibi dicitur, quod proprietas usufructui & servitutibus contra distinguatur. Cæteri textus *d. l. 8. & c.* dominium rerum incorporalium minimè evincunt; licet enim, ob speciales rationes, quis appelletur dominus, non ideò tamen statim rerum dominium habet; *arg. l. 7. §. 3. pro Emtore l. 56. §. 4. de furtis l. 57. ibiq; Gotbo. fr. D. de R. 7. Quare in d. l. 8. d. Nov. 2. Nov. 22. usufructuarius* appellatur quidem dominus, quo intuitu? fructuum scilicet, quippe quorum dominus perceptione efficitur, *§. 37. Inst. de R. D. l. 7. pr. l. 9. pr. l. 59. §. 1. D. de Usufr. l. 25. §. 1. l. 28. pr. D. de Usur.* non autem appellatur dominus ratione juris vel rei fructuariæ, utpote cujus dominus esse, diserte negatur, *in l. 43. §. fin. D. de furt. l. 25. pr. D. de V. S.*

Non acquiescunt adversarii in allatis dubiis; sed & speciatim singulas juris in re à nobis assertas species, argumentis non-



Per actio-
nem con-
fessoriam
non petitur
ipsa servi-
tus.

nonnullis impetunt. Ajunt primò, è censu jurium in re Ser-
vitudum ejiciendam: eò quod servitus sit id, quod vindica-
tur, *pr. l. 9. de N. O. N. t. t. si usufr. pet. t. t. D. si serv. vind.*; hinc
enim efficiunt, servitutum jus in re, quod actionem realem
producat, non esse. Foret quidem objectio hæc haud le-
vis momenti, si servitutum ipsam vindicari censeremus; nam
vix fieri posset, ut idem esset & causa & objectum: secus au-
tem se res habet in præfenti; nam per actionem v. g. confes-
soriã non petitur ipsa servitus vel vindicatur: Quia hæc
legitimè constituta, semper rei inhæret, §. 1. *Instit. de
servitut. §. 2. Inst. de Usufruct. l. 9. §. 1. D. si servitut. vindic. l.
30. D. de Noxal. act. l. 19. D. de damn. inf. nec mutatur
vel amittitur ex factò possessoris vel alterius, qui impedit,
l. 17. §. 1. D. de usufr. l. 19. D. quibus mod. usufr. amitt. l. 23. §. 2.
D. de serv. præd. urban. l. 12. de A. R. D. l. 3. C. de servit. sed
tantum defenditur, l. 8. §. 4. D. si serv. vind. & actor libe-
rum servitudinis exercitium, quod, sibi abest, tantum persequi-
tur, l. 5. §. fin. D. si usufr. pet. l. 7. D. si servit. vindic. Hinc est,
quod, in formulã Confessoria actionis non ita concludat a-
ctor, ut servitus sibi tradatur vel constituatur (servitus enim
constituta, actionis ipsius fundamentum est, §. 2. *Inst. de Acti-
on. Oldendorp. cl. 3. art. 4. n. 2.*) sed petit pronunciari, ut re-
us à turbatione desistat, nec amplius se in libero servitudinis
usu impediatur. *vid. Schneidew. ad §. 2. Inst. de Action. num. 28.*
Idem cum Servitute fatum experitur Pignus; neque enim
hoc in numero jurium in re esse patiuntur: partim ideò,
quod pignus, sive sumatur pro re oppignorata, §. 4. *Instit.
Quib. mod. re contr. obligat. §. 7. Instit. de act. sive pro ipso
jure, quod rei pignoratæ inhæret, ut §. 7. Instit. de Action. l.
10. pr. q. mod. pign. vel hypoth. solv. l. 2. C. si antiq. credit. sit a-
ctionis hypothecariæ objectum; eoque ipsum jus, actionis
illius productivum esse nequeat: partim ideò, quod actio
hypothecaria, cum vindicatio sit, *per l. 16. §. 3. D. de pignor.
l. 2. C. si un. ex pluribus*, non possit non esse ex dominio & ex
consequenti, non ex jure pignoratitio, vel speciali jure in
re. Verum neutra ratio quidquam stringit; non prior.
Nam**

jus pignoratitium actionis hypothecariae objectum non est; sed ipsa res oppignorata. Id quod evidens fit ex conceptione libelli, in actione hypothecaria; ejus enim conclusio non dirigitur ad restitutionem juris pignoratitii (hoc enim semper & ubique creditori salvum manet l. 18. §. 2. D. de pign. action. §. 15. C. de pign. l. 12. D. Procurator. l. 3. C. de Remiss. pign. l. 12. C. d. distract. pign. c. 5. X. de pign.) sed tendit ad traditionem rei oppignoratae, l. 66. pr. D. de Evict. l. 2. C. de Prator. pign. Schneidew. ad §. 7. Inst. de Action. num. 68. & 90. Ex quo est, quod creditor omnino & principaliter ipsam rem oppignoratam petat, §. 7 31. Inst. de Action. l. 28. pr. D. de pign. action. l. 16. §. 3. D. de pignor. l. 12. §. 1. Quibus mod. pign. vel hypothec. solv. l. 1. C. Comm. de legat. l. 2. C. si un. ex plur. Nov. 12. c. 1. ita tamen, ut debitori rei dominium salvum maneat l. 35. §. 1. de pign. act. l. 9. C. Eod. l. 17. §. 11. D. de Aedit. Edict. Quantum ad posteriorem dissentientium rationem; tamen si verum sit actionem hypothecariam esse vindicationem: perperam tamen colligitur, ideò eam esse ex dominio juris pignoratii: cum nusquam in jure talis domini mentio fiat; Quin potius constat, pignus dominio passim opponi. Fac. l. 30. D. de Noxal. action. l. 11. §. 2. D. de condict. furtiv. junct. l. 1. Eod. l. 1 §. 2. D. de pignor. l. 11. l. 19. pr. D. de Damn. infr. l. 8. §. 2. D. de liber. caus. l. 44. §. 5. D. de Usucap. §. 13. Inst. de Obligat. quæ ex delict.

In dubium maximè vocatur; an jus hereditarium sit separatum aliquod jus in re, actionis realis productivum? Nam eum hereditas seu jus hereditarium sit id, quod petitur petitione hereditatis; quomodo ejus causa esse possit, ajunt contrariæ sententiæ autores se non videre. Verum animadvertendum est vocabulum hereditas esse πολύσημον. Etenim accipitur vel objectivè vel formaliter; illo modo denotat illud, quod defunctus reliquit, universitatem bonorum totum jus illud universale & confusum, l. 178. §. 1. D. de V. S. Add. t. Inst. de rebus corporal. & incorporal. Dn. Glaser. diff. apolog. de jure in re, c. 6. Quo sensu per hereditatem in effectu nihil aliud intelligitur, quam res hereditariæ, & quæ fuerunt

Hereditas
accipitur
vel objecti-
ve vel for-
maliter.

C



runt ex bonis defuncti, l. 9. l. 18 §. 2. l. 19. pr. D. de hered. petit. l. 9. C. Eod. l. 7. §. 5. D. de Except. rei judic. Hoc modo si capiatur hereditas, significat potestatem sive facultatem ex qua illud, quod reliquit defunctus, ad nos pertinere & nostrum esse dicimus & declarari heredes volumus. Pro qua significatione sunt clari textus, in l. 3. l. 10. §. 1. de hered. petit. l. 1. §. 1. D. si pars hered. petat. Germ. vocatur, *Erbrecht* / *Erbgerechtigkeit*. D. Struve exerc. 10. th. 42. Quo sensu hereditatem etiam accepit Theophil. dum ait: κληρονομία ὄντι δικαίον τι φανερόν τερόσθις συνιστάμενον, ὁ ποιεῖ με τῆσ ἐτέρας περιουσίας ἀδερόν γενέσθαι δεσπότην. seu hereditas est jus quoddam certis modis constitutum, quod alicuj9 patrimonii universalem dominū me efficit, D. Struve. dict. Exerc. 10. th. 43. in f. Quibus præmissis, asserimus, petitione hereditatis peti quidem hereditatem, h. e. res hereditarias d. l. 9. l. 18. §. 2. l. 19. pr. D. hered. petit. l. 9. C. Eod. l. 7. §. 1. D. de except. rei judic.

Jus hereditarium successionis non est penes possidentem pro herede vel possessore.

sed non hereditatem, quatenus denotat jus hereditarium seu jus successionis; Quod ex eo liquet; quod jus hereditarium seu successionis non est penes possidentem pro herede aut pro possessore; cum heredi per aditionem quæsitum salvum maneat, neque ad alium transferatur, l. 25. §. 8. de hered. petit. l. 3. l. 9. C. Eod. l. 59. D. d. R. 7. Accedit, quod ratio dicitur, jus hereditarium non esse apud eum, qui falsa opinione persuasus, heredem se putat, reverà autem heres non est l. 11. D. hered. petit. multo minùs apud eum, qui pro possessore possidet, hic enim scit, nullo plane jure rem hereditariam ad se pertinere, §. 3. Inst. de Interdict. & sine titulo seu causa possidet l. 13. pr. l. 16. §. 4. D. de petit. hered. D. Struve d. exerc. 10. th. 47. Quia igitur jus illud successionis seu hereditarium sive hereditas hoc sensu accepta, penes possessorem pro herede vel pro possessore non est, petitione hereditatis etiam peti illud non potest: à quo enim alio, quàm ab eo, qui pro herede vel pro possessore possidet, peti posset? Certi juris esse scimus, neminem, nisi eum, qui pro herede vel pro possessore possidet, hereditatis petitione conveniri. Est textus in l. 9. 11. D. hered. petit. l. 7. C. Eod. Relinquitur

quitur ergo, petitione hereditatis non agi ad jus successione
 seu hereditarium; sed ad res hereditarias, *d. l. 9. l. 18. §. 2.*
l. 9. pr. D. de hered. petit. l. 9. C. Eod. l. 7. §. 5. de Except.
rei judic. Quod & forma libelli ejusque conclusio ostendit;
 qua de re vide *Schneidevv. ad §. 28. Inst. de Action. tit. de*
petit. hered. n. 75. Quam nostram assertionem non evertit,
 quod in hereditatis petitione, actor heres declaretur & ad
 eum jus hereditarium pertinere pronuncietur; indeque di-
 cendum videatur, petitione hereditatis utique ipsum jus he-
 reditarium peti. Cum, quemadmodum in rei vindicatione,
 actor petit, ut declaretur dominus & dominium rei petita
 ad se pertinere, pronuncietur, neque tamen ea propter do-
 minium rei vindicationis causa esse desinit: *Oldendop. cl. 3.*
art. 3. n. 12. Ad eundem modum jus hereditarium, licet
 adjudicetur actori, ideò tamen petitum fuisse, non sit exi-
 stimandum. Illud leve est, quòd cum, qui pro herede vel
 possessore possident, animo totam sibi hereditatem tribuant,
 universique juris se possessores esse contendunt, ipsum jus
 hereditarium eò peti videatur. Si enim hoc esset, aut pete-
 retur jus hereditarium verum aut putativum; non illud,
 quia actor illud habet; non hoc, tum quia ei fini heredita-
 tis petitio non est inventa, tum quia verus heres absurdus
 esset, si jus hereditarium putativum peteret. Quoniam
 igitur ipsum jus hereditarium seu jus successione est causa
 petitionis hereditatis; quorsum pertinebit eorum figmen-
 tum, qui, eam ex domino quodam juris hereditarii nasci
 censent? Neque enim tale dominium ullo juris textu firmi-
 ter adstrui potest. Nam fac, jus hereditarium posse donari,
 vendi, legari: tametsi & hoc dubio non caret, *ob l. 14. §. 1. de*
red. vel act. vend. junct. l. 19. D. de hered. petit. §. 3. Inst. de fideic.
hered. l. 7. §. 10. de Min. l. 88. de her. instit. Quid inde? cum &
 obligatio possit donari, legari, vendi, *§. 21. Inst. de Legat.*
l. 18. C. Eod. l. 2. C. de Donat. l. 4. 6. 17. D. hered. vel. act. vend.
l. 3. §. 6. Eod.: hujus tamen dominium propriè dictum ef-
 se, nemo dixerit. Nihil obstat *l. 11. de liber. & post l. 48. pr.*
D. de hered. instit. l. 19. §. 3. de Castr. pecul. Unde pro-
 batur

Petitione hereditatis non agitur ad jus successione; sed ad res hereditarias.

Petitio hereditatis non est ex dominio juris.



250
batur, heredem fieri etiam dominum rerum hereditariarum. Etenim hæc libenter concedimus ob *l. 11. §. 5. D. de Except. rei judicat.* manent tamen distincta, jus hereditarium & dominium: dominium enim pertinet tantum ad res defuncti proprias; jus hereditarium verò ad alienas etiam, *l. 19. pr. D. de hered. petit.* Hinc petens hereditatem, nullum jus domini in iudicium deducit, sed jure defuncti utitur, petitque res ab eo possessas, non modò jure domini, sed quovis etiam alio. Uti post *Br.* & alios docet *Wesemb. ad tit. de hered. petit. n. 10. & 11.* Sicut igitur à dominio dominus: ita

A jure hereditario heres denominatur

à jure hereditario jam constituto & per aditionem acquisito, heres denominatur, *Dn. Struv. dict. exerc. 10. thes. 44.* atque à dominio illud separatum manet, *Diss. Bachov. in not. ad Wesemb. ad tit. de petit. hered. n. 2.* Quid autem dicemus ad *l. 48. pr. D. de hered. instit.* ubi asseritur his verbis rectè fieri institutio: *Titius hereditatis mee dominus esto?* Scilicet ibi exhibetur formula quædam heredem instituendi, in qua magis intentio testatoris, quam verba attenduntur, *l. 15. & ibi Gothofr. C. de Testament.* & aliàs testatores, in exprimenda ultima sua voluntate, non adeò accurati esse solent. *arg. l. 3. §. 5. inf. D. de suppell. legat.* De possessione res non usque quaqua expedita, an nimirum hæc sit separatum aliquod jus in re, quod actionem realem producat?

Possessio consideratur vel quatenus est in fieri. vel quatenus in esse producta.

Ad quod, antequam respondeatur, notandum, quod agatur hic de possessione, non quatenus est in fieri, vel ipsum incubandi actum vel factum detentionis denotat, sed quatenus est aliquid à jure formatum, aliquid in esse suo constitutum & productum, seu quatenus nihil aliud est, quam potestas rem detinendi cum affectu habendi & utilitates inde fluentes percipiendi, certisque juris effectibus fruendi. Inde enim est, quod possessor sic nominetur, isque remedia possessoria exercere queat, *arg. §. 6. Inst. de interd.*

Quo sensu possessio jus in re.

dict. Jam dicimus, quod possessio hoc modo intellecta, sit jus aliquod in re. Idque ex eo probamus, quod interdicta, quæ pro acquisito jure possessionis competunt, ut sunt interdicta Retinendæ, propter possessionem, tanquam

tanquam jus in re constitutum, competant, *arg. l. 1. §. fin. & l. 2. D. ut possid. junct. §. 1. Inst. de Action.* Quæ possessio non in nuda incubatione & detentione; sed in jure quodam utique consistet, *Bach. ad §. 4. Inst. de interdict. n. 2.* Actor enim in his interdictis, in retento jure possessionis, fundamentum ponit, hoc probat, & eo probato, victor evadit, *l. 3. §. 13. vers. it id, qui, D. de Itiner. actug, privat. l. 1. §. 4. De aqu. quotid. l. 5. §. 4. Eod. l. 1. §. 9. de Riv. l. 1. pr. & §. 1. de font.* Hinc in libello interdicti Retinendæ actorem, fundamentum suæ actionis in ipsa possessione ponere, docet *Schneidevv. ad tit. de interdict.* Cæterum possessionem jam acquisitam, esse jus in re, vulgata sententia est: Ut testantur *Coras. in l. 12. §. 1. de A. possess. n. 3. Schneidevv. ad §. possidere, de Interd. n. 7. D. Carpz. 1. Resp. Elect. 18. n. 11. Vid. D. Glefer. c. 4. de jure in re, inf.* His, quæ jam dicta sunt, gravissimè repugnare videtur, quod possessio sit facti & ideo non jus, multò minus jus in re esse queat. Sed ex hac ratione possessio jus esse negari nequit. Tametsi enim sit facti i. e. contineat quædam, quæ in facto consistunt, *Dn. Ungeb. exerc. Inst. 6. q. 5. in Nego. l. 19. D. Ex quib. major.* hoc ipsum tamen jus possessionis, quatenus jus est, & in facultate rem tenendi cum affectione sibi habendi consistit, non afficit. *leg. D. Hahn. diff. select. 8. th. 3.* Elegantissima sunt verba *Schneidevv. ad §. possidere Inst. de Interdict. num. 9.* dum ait: Et hæc est communis conclusio Dd. qui respondent ad jura, quæ in contrarium allegari solent, (sc. quod possessio sit facti); quod illa loquuntur de possessione acquirenda, ut est in fieri. Tunc enim opus est facto hominis, i. e. apprehensione corporali: sed postquam in esse deducta & acquisita est, non facti, sed juris est, sicut in simili de obligatione dicitur. Contractus enim & delicta, ex quibus obligatio oritur, sunt facti, *l. pen. C. de O. & A.* Sed ex illis contractibus nunc celebratis vel delictis commissis, oritur obligatio, quæ est juris, *pr. Inst. de Oblig.* Ita quoque ex ipsa apprehensione corporali, quæ est facti, oritur illa possessio, quæ ubi in effectum deducta, est jus insistendi. Hæc

Possessio
quo sensu
sit facti.

309
ex Schneidewino. Quamvis autem verum sit, quod detur possessio injusta. l. fin. D. de A. P. l. 2. D. Ubi possid. Male tamen hinc conficitur, quod possessio jus non sit. Nam utut certo modo injusta dicatur, intuitu ejus, cui ea de facto & injuste est erepta: nihil tamen impedit, quò minus sit jus, dum tribuit facultatem tenendi, producitque certos juris effectus, D. Hahn. select. diff. 8. th. 7. Quod porro possessio jure postliminii non recuperetur, in l. 19. D. Ex quib. caus. maj.: quodque ad heredes non transmittatur, per l. 23. pr. D. de A. P. Id possessioni, legalitatem suam non adimit: partim quia possessio non est inter jura postliminio recuperabilia; partim, quod ususfructus, usus, pœnales actiones, ut & personalia privilegia, verè jura sint; tametsi ad heredes non transeunt, §. 3. Inst. de Usufr. §. 1. Inst. de perp. & temp. action. l. 195. D. de R. J. ibiq. Dd. Inquis: Ex dictis tamen colligi nequit, quod possessio sit jus in re. Resp. Quippe nisi Obtento, quod sit jus, facile probare licebit, esse quoque jus in re. Nam possessio producit actionem realem; siquidem interdicto retinendæ agens, se fundat in jure in re constituto, l. 1. §. 2. 3. & fin. l. 2. D. Uti poss. l. 14. §. fin. D. de Except. rei judic. §. 4. Inst. de interdict. D. Riemer. dec. 13. q. 5. Quibus obsistit, quod interdicta sunt actiones in personam. Verum his omnibus accurate satisfacit D. Schuvvendendorf. d. disp. c. ult. §. 20. & ult. Illud postremò valdè dubium reddere sententiam nostram possit, qua diximus, quod interdicta retinendæ sunt actiones reales; quòd interdictis talibus petatur ipsa possessio: quod si enim possessio ipsa petitur, causa interdictæ retinendæ esse nequit. Verum quoniam actor in Retinendæ interdicto se satis clarè in possessione fundat l. 1. §. fin. Uti possid. l. 4. Inst. de interd. statuendum utique, quod tale interdictum sit ex possessione, nec aliunde oriatur; docendumque, ab actore non ipsam possessionem, utpote causam actionis, sed quietum possessionis exercitium peti l. 1. §. 1. 4. 6. l. 3. §. 2. l. fin. D. Uti possid. l. 1. §. 1. D. de itiner. actu q. priv. Oldendorp. cl. 2. art. 4. p. 185. Quare ratione & in servitutibus servari illud supra asseruimus,

Aliud possessio, aliud quietum possessionis exercitium

De

De hoc jure in re vid. latius Dn. Habn. à ff. de jure Rerum & eundem in Animadvers. ad diff. Sutbolt. 4. aph. 2. & 3. & ad coroll. 3. D. Struve in vindic. pro diff. de jure rerum. & D. Schwendendorffer de veris speciebus jus in re.

937

Controverfia Academica SEXTA,

inter

Excellentissimum quondam Philologum & τὸν πρῶτον

Claud. Salmasium,

&

nitidissimum JC.

Dn. Johannem Jac. VVissenbachium,

Antecessorem Frisium,

De

ALIENATIONE IN MUTUO,



Utui datio ex eo appellata est, quod ex meo tuum fiat, pr. Inst. quib. mod. re cont. obl. Cajus in fr. lib. 2. Inst. tit. de Obligat. 9. §. re contrahatur, 1. in. fin. & ideò si non fiat tuum, non nascitur obligatio l. 2. §. 2. de reb. cred. Quæ derivatio seu Scita, Cujac. 11. observ. 37.

seu bella, Vinn. ad dict. pr. Instit. seu vera, Dn. Ungep. Exerc. Just. 10. quest. 6. in Ajo, Ludovell. ad dict. pr. Inst. num. 5. naturam & essentiam mutui egregiè exhaurit: ejusque occasione, sat celebris inter summum & Incomparabilem, stupendæ eruditionis Philologum & literarum ferè Principem Salmasium & Joh. Jac. VVissenbach. diatrib. de mutuo trib. diff. propos. orta videtur hæc Quæstio: An in mutuo transferatur dominium & res mutuo data alienetur? Salmasius lib. 1. de mod. usur. p. 217. 218. & cum eo Jacobus Oiselus JC. in not. ad. Caj. Instit. p. 38. seq. negativam defendit, affirmante D.

Wissen-



Mutuatari
us ipsius
quantitatis
mutuo ac
cepte fit do
minus.

Mutuanti
non datur
vindicatio,
sed condi
tio

Sententia
Salmasiana
Textus juris
repugnant.

Wissenbach. in d. diatrib. non præcisè, per argumentum, hoc ab Etymologia ductum, sed quod notissimi juris esset, mutuatarium rei mutuo acceptæ effici Dominum; A qua tamen sententia Salmasius se dimoveri passus est, hoc potissimum argumento; quod cum mutuataris eandem quantitatem seu sortem restituere debeat, non possit dici ejus fieri Dominus. Sed hoc non obstante, verius est, quod mutuataris rei mutuo acceptæ & ipsius sortis seu quantitatis, æque fiat dominus ac permuens rei permutatæ, licet hic similis generis rem alteri debeat. *Consul. Vinn. Comm. ad Inst. ad §. 2. Quibus alien. lic. l. non. Wissenbach. dict. diatr. de mutuo. Dn. Tabor. in part. Element. pag. 169. Wilb. Gæsius in vindic. pro recepta de mutui alien. sententia.* Dicitur: concedi, quod in debitorem seu mutuatarium transferatur dominium corporum; at non dominium quantitatis, in qua tamen mutuū consistit *Oifel. d. l. Resp.* si tantum dominium corporum, non quantitatis est translatum, cur mutuanti non datur vindicatio ad vindicandam quantitatem? quæ sanè ei danda foret, si quantitatis ipsius dominium penes se retineret. Nam esset contradictio in adjecto, mutuanti penes se retinere dominium, & tamen non posse experiri rei vindicatione; sed opus ei esse conditione: at certissimum est, mutuanti vindicationem quantitatis non competere. Ergo manebit, quod mutuans non amplius dominus quantitatis sit, sed mutuataris. Quin imò ipsius quantitatis dominium transferri perspicuè colligitur *ex l. 2. §. 27. l. 34 pr. de auro & argent. leg. l. 1. de lib. legat. Add. pr. Inst. quib. mod. re contr. obl. l. socius, 16. de reb. cred. l. ejus 41. vers. quas vero pecunias. & vers. neg. enim. Eodem l. 1. de fund. dot. l. 97. de V. S. §. 2. Inst. quibus alien. lic. vel non l. 9. de Aut. tut.* Hæc enim consequentia in mutuo dominium transferri, adeoque rem alienari, omnis ævi Jctus probata, ob perperam intellectam *l. 55. de solut. & alias quascunq; rationes (de quibus Dn. Tabor. in part. elem. d. l.) non infirmabitur. Nob. & Solidissimus ꝛ C. D. Strauch. Synd. Brunsv. meritiss. in diss. Just. 13. aph. 2.* Nam quod dictam *l. 55. attinet, vel ideo ibi*

num-

nummi translati non sunt, quia non dabantur, ut accipiens eorum plenum effectum haberet, *Gothefr. ad dict. 55. in not.* vel quia loquitur de ipsis nummorum corporibus datis, in eadem specie recipiendis, *Dd. vulgò.* Accommodate ad rem *Basilica ad l. 2. §. 3. Ναφείη τὸ δάνειον τὸ χρέος, ὅτι τὸ μὲν χρέος* *ἔστιν ἡ δάνειον, μεταπίπτει δεσποτείας.* *Jac. Oifel. d. loc.* Nihil etiam patrocinari potest *Salmasio, Alex. Masalio, in diatr. de mutuo p. 18. aut Anonymo illi in disquisit. d. mutuo,* quod debitori res credita sit aliena, creditori sua *l. 21. §. 1. D. de V. S. Jacob. Oifel. de loc.* Etenim debitor non rei mutuo acceptæ, sed promissæ debitor dicitur, & pecunia mutuo accepta diverso respectu æs suum & æs alienum appellatur: *Suum,* quia liberrimæ mutuatarii dispositioni subjacet, *Bic. in aur.* *Alienum,* quatenus ad idem genus restituendum est obligatus. Nam in hoc consistit hujus contractus formalis ratio, ut vi ejusdem, non idem, sed tantundem reddatur. In quo ipso à donatione distinguitur, in qua nihil; ab emtione, venditione, in qua non idem genus redditur, sed pretium datur, & denique ab Emphyteusi, in qua itidem eadem res in individuo, soluta quotannis, certa pensione, tradenda. Cum è contrario in mutuo res utenda gratis concedatur & usuræ, quæ, occasione mutui, sæpè debentur, non debeantur ex contractu mutui in se spectato, sed ex adjuncta stipulatione, quæ absente, nihil deberi, notissimum est. *Salmasius* igitur rationibus suis parum ponderis inesse videns, in suis opusculis, temperamento quodam se extricare voluit, dum concessit, fieri alienationem, sed temporariam solum, non perpetuam. Verùm admodum lubricè: Nam per temporariam suam alienationem aut intelligit talem, quæ opponitur ei, qua nunquam genus restituendum esset: aut intelligit eam, quæ opponitur ei; qua non potest disponere mutuatarie de re mutuo accepta, & eam iterum alii mutuo dare. Si prius; frustra est; quia *Jcti.* cum alienationem fieri in mutuo dixere; nunquam negarunt, idem genus esse restituendum, vel nunquam dixerunt, debitorem ab ipsa generis restitutione liberari? adeoq; eo nomine ipsis insultandi causam

Eidemq; Basilica contradicunt.

Pecunia mutuo accepta est æs suum & æs alienum.

Distinctio inter alienationem perpetuam & temporalem rene non conficit.

D non



non habet; fin postorius, fallitur quoque; nemo nam negare potest, quod mutuarius liberè disponere possit de re mutuo accepta: quod argumento est, eum perpetuum quoddam in re mutuo data dominium acquisisse; alias enim de ea disponere non posset. *V. Cyprian. Regner. de Injust. quarund. leg. Roman. contra Mæster. lib. 1. c. 18. in fin.*

Controversia Academica SEPTIMA,

inter

Hugonem Grotium,
Celeberrimum juris naturæ & gentium
interpretem.

&

Scientissimum Johannem Seldenum.

De

MARI LIBERO & CLAUSO.

*Origo qua-
sitionis.*



Um Principio hujus seculi inter Hispanos & Belgas, dum induciæ tractabantur, de libertate Commerciorum ad Indias multum disceptaretur: eamque Belgæ fœderati sibi vendicarent; Hispani verò sibi solis eam habere vellent: Hâc occasione Lugduni Batav. 1609. libellus editus (qui ibidem, Anno 1633. recusatus) est, solidis rationum momentis, principiis juris gentium, politicis & illustribus exemplis munitus; quo ostensum subditos ordinum fœderatorum nec divino nec humano jure libera ad Indos Orientales navigatione interdici posse. Titulus libello erat: *Mare liberum, Bæcl. in Comm. Grotian. ad lib. 2.*

*Grotii sen-
tentia.*

c. 2. § 3. Notum autem est, autorem ejus esse Grotium, quem Selden. de mar. claus. lib. 1. c. 2. p. 8. virum acuminis & omnigenæ doctrinæ præstantia incomparabilem, item lib. 1. c. 28. ingentis eruditionis & rerum humanarum divinarumq; scientissimum vocat.

Add.

Add. D. Franzk. exerc. 4. q. 1. in fin. Quam sententiam Grotius postea melius explicavit & mare occupari posse statuit, ita tamen, ut intra diverticula & freta se contineat, Selden. l. 1. c. 26. Grot. lib. 2. c. 3. §. 8. de J. B. & P. c. 2. §. 3. & c. 3. à §. 8. usq. ad §. 16. & aliàs exemplis ad dict. c. 3. satis significat, esse maris dominium. Anno hujus seculi 35. Johann. Seldenus, JC. Anglus doctissimus, contrariam sententiam defendit, ediditque opus, cui Titulus: *Mare Clausum i. e. non omnibus liberum*, Selden in prelat. Quod Grotius Thallocraticum appellat lib. 2. c. 2. §. 2. Quamvis autem Theodor. Grafv. JC. Dephtensis, in opere: *Vindicia Maris liberi*, Seldeno responderit; id tamen divulgatum, forte ob singulares Reip. Batavicae rationes, non fuit. Franciscus Stypmannus etiam de *jure Maritimo & nautico* p. 1. c. 4. contra Seldenum pro Grotio pugnare est conatus Eaq; postea quæstio à variis variè tractata reperitur. Summam laudem, ob singularè *ἀνεπίβλητον*, in hac re meretur supra allegatus D. Strauch. JC. omnib; numeris absolutus, & æterna laude dignus, utpote qui in *diss. de Imperio maris*, hanc quæstionem tam tractavit diligenter, quàm qui maximè. Cuj; vestigiis insistentes, *libertate Academica*, ex capite *Justi*, de hac Materia paucis disseremus, visuri, utra sententia melioribus rationibus fulciatur. Quod ut eò rectius fiat; sciendum, (1.) quod distingui debeat Dominium privatum seu proprie dictum sive proprietas, ab Imperio. Nam Imperium, quod D. Selden. in annot. p. 114. facultatem mare regendi nominare videtur: nihil aliud ex mente Grotii lib. 2. c. 3. §. 14. est, quàm jus quoddam, quod ob onus juvandæ & sæpè classibus & manu militari tuendæ navigationis, populo alicui competit. Id Grot. d. c. 3. in annot. ad §. 14. Cujus vi, alios ab usu maris non arcet, sed certos tantum actus exercet. v. g. vectigalia, gabellas collectas ex eo exigit, aliaque *ῥαλάσσια δίναια* i. e. maximas obventiones percipit & custodiam maris habet. Grot. d. lib. 2. cap. 3. §. 15. vid. D. Franzk. exerc. 4. quæst. 1. Atque hoc Imperium sic explicatum à Doctoribus vulgò nominari videtur à Dd. Dominium jurisdictionis seu Universale, priva-

Seldenisen-
tentia.
D. Strauch.
cbii in hac
materia
industria.
Scopus præ-
sentis tra-
ctationis.
Imperium
differt à
dominio
privato.
Imperium
quid?
Imperium
vocatur a-
lias domi-
nium juris-
dictionis.

toque dominio seu rerum proprietati opponi. *Gl. & Br. in l. 2. C. In quibus caus. colon. cens. dom. accus. Bl. in leg. proprietatis. C. de probat. n. 1. Jason. in l. possideri §. contrario, de A. P. num. 81. D. Franzk. d. q. 1. n. 5.* Ex adverso proprietatis sive Domini-

*Dominium
proprietatis
quid?*

um significat h. l. tale jus, cuius vi populus alterum populum ab usu maris penitus arcet. Quare quæ causæ sunt domini acquirendi in tellure, eadem erunt in mari quoque, iidemq; utrobique effectus. *Selden. in præfat.* Unde si quis e. g. tempore memoriam hominis excedente, in maris aliqua parte sit piscatus & alios à piscatione prohibuerit, meritò illius partis Dominus evadit, *Feld. in annot. ad Grot. pag. 67.*

*Mare inter-
num & ex-
ternum.*

Sciendum (2.) quod mare sit duplex, Internum seu interius; & Externum sive exterius. Internum est, quod terris undique infusum, diversis quoque nominibus appellatum & distinctum est. *D. Franzk. dict. exerc. 4. quest. 1. n. 4.* Hujus generis mare est Mediterraneum, Adriaticum, Britannicum, Balticum; Quæ maria omnia ab Oceano, ut à toto, partes homogeneæ differunt. *Selden. d. l. 1. c. 3. p. 12. Grot. d. c. 3. §. 8. D. Struve Syntagm. feud. c. 6. §. 7. D. Strauch. dict. dissert. c. 4. th. 3.* & hoc mare internum, ut videre est ap. *Salust. Flor. & c.* Romani passim suum appellant. *Add. Grot. d. c. 3. in annot. ad §. 13.* Externum sive exterius est, quod terram circumfundit, estque Oceanus apertus, *D. Franzk. d. quest. 1. num. 18.*

*Occupatio
h. l. duplex.*

De quo mari loquitur *Grot. d. cap. 2. §. 3.* Cum illud vel partem terræ vel terræ majus cum veteribus nonnullis appellat (3.) sciendum quod occupatio, qua mare in dominium privatum transire dicitur, sit vel partium maris externi, l. totius Oceani.

*Status con-
troversie
formatur.*

His præmissis, asserimus, non esse nunc quæstionem de solo Imperio in mare; hoc namque, qui dominium in illud negant, libenter concedunt. Unde tale imperium in maris partem, sine tamen proprietate, occupari posse, largitur *Grot. d. l. 2. b. 3. §. 13.* Non etiam est quæstio de dominio in mare internum; hoc enim sine dubio ad eum, cuius est territorium, pertinet, eodemque cum fluminibus jure censetur, *Dn. Franzk. de exerc. 4. quest. 1. n. 5.* Denique non est quæstio de

de occupatione maris Externi seu Oceani totius; nam nullus populus, nullus ve princeps in totum Oceanum sibi unquam dominium vindicavit, licet si totus occupari & teneri posset, in occupantis dominium transfiret. *Selden. dict. lib. 1. c. 26.* sed de maris externi partibus tantum controversia est. Cujus status huc redit: An populus quispiam partem aliquam maris externi, non tantum imperio continere, sed etiam in proprietatem sic convertere possit, ut mari illo ipse solus utatur fruatur, aliosque ab usu ejus penitus excludat, ut, absque ejus concessu, nullam ex eo utilitatem percipere queant. Quod affirmandum existimamus, sicut ob multas easque graves rationes, ita praecipue ob hanc, quod in mare Externum non tantum Veteres Gentes multae dominium exercuerint, quod eleganter & late probat *Selden. d. l. 1. c. 8. seqq.* sed etiam florentissimae & optimae gentes illud adhuc exerceant, idem *Selden accuratissime de lib. 1. a cap. 16. usq. ad c. 20.* Hujus nostrae sententiae est quoque summus *Conring. in egregio opere de Fin. Imp. Germ. c. 30. p. 141.*

Affirmative deciditur controversia.

Gentibus veteribus & recentioribus dominium in

Qui in contraria sunt sententia, argumenta sua petunt.

mare competit &

(1.) ex S. Scriptura. (2.) ex Textibus juris (3.) a commertiorum Libertate (4.) a Maris abundantia (5.) ab ejusdem seu natura. Quantum ad S. Scripturam, inquit, mare ipsius DEI esse. Ps. 65. v. 5. & terram solum hominibus datam. Ps. 115. v. 16. Verum de longe alio dominio ibi sermo est, cujus & ipsa terra esse dicitur Ps. 24. quod sane hominum dominio non adversatur. Hoc enim, non obstante illo, telluris pariter ac maris esse posse, non obscure probatur ex Gen. 1. & 9. Ut taceam domini marini in sacris passim fieri mentionem, multisque Regibus & Principibus disserte adscribi. *Conf. Seld. d. l. 1. cap. 6.* Nec quicquam rationis video, cur mare, a rebus homini a DEO mancipio datis, excipi debeat. *D. Strauch. d. diff. cap. 2. thes. 2.* Textus juris adjiciunt hos *S. 1. Inst. de R. D. l. 13. §. ultim. D. de Injur. l. 14. de A. R. D. l. 13. D. const. princip.* Sed animadvertendum hic (1.) quod si quid juris gentium vel naturae esse probandum sit, hoc probari non debeat ex Corpore Juris, licet in eo multa juris

Negantium argumenta unde desumpta.

Quomodo probetur, aliquid esse juris naturae & gentium.



Legum Romanarum
que in hac
materia
auctoritas.
Ex Jctorum & Justiniani
sententia,
mare videtur posse
occupari.

Explicatur
L. $\alpha\zeta\iota\omega\iota\varsigma$
ad L. Rhod.
de jactu.

natura & gentium contineantur: sed probandum ex convenientia cum recta & sociali ratione, ex continuo usu gentium, & ex testimoniis peritorum, *Selden. lib. 1. cap. 24. Grot. lib. 1. cap. 1. §. 10. & 12.* Itaque leges civiles Romanæ & Jctorum responsa in hac nostra quæstione ut firma decidendi principia allegari non poterunt. (2.) Posito, quod, ex Jctorum mente, mare sit commune, an propterea illud omne dominium privatum respuet? potest namque mare in proprietatem alicujus populi transire, ita ut adhuc certo modo commune maneat. (3.) Quin & ex ipsissima Justiniani & Jctorum sententia, occupabilitas illa (sic loqui fas sit) adstrui posse videtur; nam, cum ea ratione communio maribus adscribatur, qua littoribus, & verò occupata littora non amplius jure naturali communia sint, sed ad populum, à quo sunt occupata, pertineant *l. 3. pr. D. ne quid in loc. publ. l. 50. D. de A. R. D.* Cur item de maribus non dicemus, ut videlicet ea, postquam semel à populo occupata sunt, non amplius propriè communia habeantur? *Selden. d. l. 1. cap. 24. p. 179. D. Strauch. d. diff. cap. 3.* Ex eodem jure urgent imprimis celeberrimam *L. $\alpha\zeta\iota\omega\iota\varsigma$, D. d. L. Rhod. de jactu*, ubi Imperator Antoninus expressè fatetur, legem esse maris dominam; se verò mundi. At, sicut genuinus sensus *d. l. $\alpha\zeta\iota\omega\iota\varsigma$* est hic; Ego sanè, pro imperio, quod mihi in omnem orbem, leges mari quoque dare possem; sed non opus est lege lata; jam lex maris præsto est, Lege Rhodiorum nautica judicetur, qua nostris legibus illa adversa non est. *D. Strauch. d. cap. 3. thes. 10.* Ita ex lege dominium maris non evertitur. Licet enim Imperator legem maris dominam, esse dicat; maris tamen dominium sibi omni modo non denegat, cum ipse legis arbiter sit, quodque illi placet, legis vigorem habeat *l. 1. D. de const. Provinc.* Ut proinde, cujus rei lex Domina est, ipsius Imperatorem quoque, utpote legis autorem & fontem, dominum esse necesse sit, *Selden. d. lib. 1. cap. 25. vid. D. Struve Synt. J. C. Exerc. 20. thes. 30.* A Commerciorum & negotiationum libertate petunt hoc argumentum, quod si à populo quodam, in mare dominium exerceretur & alii

alii ab ejus usu excluderentur, commercia cessarent, & libertas quasvis gentes adeundi tolleretur; qua ratione fieret ut sublatis laudatissima humani generis societate & mutuo benefaciendi occasionibus, natura ipsa violaretur: Nam & ille, quem DEUS terris circumfudit, Oceanus, undique & undique versus navigabilis & ventorum stati aut extraordinarii flatus non ab eadem semper & à nulla non aliquando regione spirantes, nonne significant satis concessum à natura cunctis gentibus ad cunctas aditum? sunt verba *Grot. in Mar. lib. cap. 1.* Verum enim verò (1.) licet mare in proprietatem alicujus populi transire dicatur; idèò tamen commerciorum & negotiationum libertas non magis tollitur, quam tum, cum & terram occupatam esse dicimus. Sicut igitur ad totam terram continentem, licet in dominium populorum transgressam, omnibus liber, patet aditus: ita, post occupatum mare, commerciorum & negotiationum usus esse non desinet. Quin & (2.) posito, à populo aliquo dominium in mare exercente, alios ab eo arceri & ad populum illum liberum accessum non permitti; ob id tamen contra æquitatem vel naturam populus ille nihil fecerit, præcipue si, per aditum ad se, periculum aliquod metuat. Eleganter *Seldenus lib. 1. cap. 20.*

Dominium DEI in mare, cum dominio hominum non pugnat.

Objiciunt præterea, mare, ob infinitam suam magnitudinem & abundantiam, omnibus populis ad quemvis usum sufficere, adeoque naturæ conveniens non esse, ut una gens sibi illud appropriet, quod si commune relinquatur, ad omnium usus sufficiat; cui convenienter dicit *Grasw. in strictur. ad Felden Annotat. p. 105.* mare omnibus idem, omnibus suum esse; Verum largiamur esse tantam maris abundantiam; ex eo tamen dominium in mare non est penitus negandum, sed potius ob eam ipsam asserendum. Quemadmodum enim socii, si res communis omnibus sufficiat, in communione manent: contra si non sufficiat, ab eo discedunt, imprimis cum discordiæ metuuntur, quæ ex communione facile oriri possunt. *Magnif. D. Richter / Jur. Fac. Ordinar.*

Abundantia domini- nium maris non excludit.



Ordinar. longè meritissimus & jurisprudentia Germanico-Saxo-
nica Palladiū, in centur. Reg. Reg 22. ita licet mare omnib. suffi-
ciat, & commune sit; tamen, ob certas causas, ab ejus com-
munionē recedi potest. Cæterum adeò inexhausta maris
abundantia non est. Nam commodum inde proveniens, mi-
nui potest. Uniones, margaritæ, & qui sunt reliqui maris fru-
ctus, in horas non aliter ac fructus hortorum mutantur & mi-
nuuntur. *Selden. lib. 1. cap. 22.* Deniq; universus orbis omni re-
rum abundantia affluit; neque tamen ideò dominio exem-
ptus. Insula China omni sufficientia, ut referunt, instructa
est, ut nulla prorsus subsidio indigeat; & tamen domini in-
capax non est, sed potius actu eodem continetur.

Dicunt etiam, dominium in re terminata; h. e. tali, quæ
terminis contineatur, consistere debere, *Grot. lib. 2. c. 2. §. 3.*
Boxhorn. lib. 1. Inst. Polit. cap. 12. §. 7. Jam vero mare non ter-
minari, eo quod terram ambiat, ambituq; suo circumvallet,
Grot. d. §. 3. Ubi & diversorum authorum testimoniis hoc
ipsum satis confirmat. Sed licet fateri oporteat, difficilius
esse, mare quam terram terminare; adhuc tamen in mundo
modus illud terminandi reperitur. Etenim nihil obest,
quo minus certis etiam terminis distingui posset; littus
enim promontoria, Insulæ, Scopuli, quid aliud quam ma-
ris termini sunt? Qui etiam pixidis nauticæ & graduum cœ-
lestium seu longitudinis seu latitudinis auxilio obtineri pos-
sunt. Idem usus, in distinguendis maris terminis, seu Tropi-
ci Cancræ, seu æquatoris esse poterit. *Selden. d. cap. 20.* Et Pa-
pa Alexander VI. litem, inter Portugalenses & Castellanos
de finibus maris ortam, decidens, linea à Polo superiori ad
inferiorem concepta, terminum constituit. *Vid. Seld. d. l.*
Neque est, quòd quis *cum Græw. in strict. ad Annot. Feld.*
p. 104. ajat, ejusmodi terminationem & possessionem esse
solum imaginariam, ac mare hæc ratione non reapse, sed in
papyro & pictura tantum occupari. Nam cum dicuntur,
dictis modis maris termini constitui; hoc, cæteris pari-
bus, intelligendum, supposito nempe, quod in certo maris
tractu vel parte, populus aliquis actus possessorios exerceat,
pisce-

Mare cer-
so modo
terminari
potest.

Datur ter-
minatio
maris.

942
piscetur, aliosve fructus percipiat. Geminum huic est, quod mare fluxile esse, eoq; nomine dominio privato subijci non posse contendunt. Si enim fluxilitas dominium excluderet; & flumina quoque domini incapacia essent; id quod tamen nemo dixerit *Selden. d. lib. 1. cap. 21.*

*Fluxilitas
maris do-
minium
non respuit*

Quocirca, ut latius dicta, paucis comprehendantur, maris proprietati nec moralis nec naturalis ratio obstitit, contra quam *nobile illud Doctorum par, Grot. & Boxborn. d. l.* olim putavit.

Controversia Academica

OCTAVA,

inter

*Magnificum & de Jurisprudencia Germanico-
Saxonica meritissimum*

D. Benedictum Carpzovium,

&

D. Johannem Eichelium, Jctum & Antecessorem Helmstadiensem,

De

MODO ACQUIRENDI POSSESSIONEM DEFUNCTI.



Pud recentiores elegantis est quaestio: *Quaestio*
An possessio in heredes transeat ipso jure; *explicatio*
an vero nova apprehensione opus sit? Quo
ipso hoc quaeri intelligendū: An possessio,
nihil aliud, quam jus rei corporali insisten-
di, cum animo eam sibi habendi, denotans,
ita à defuncti persona in personā heredis transferatur & di-
mittatur, ut heres, etsi corpore non eam apprehendat neque
ejus loco signa alia externa edat, si modo animum possiden-
di habeat, nihilominus pro possessore rerum hereditariarum

E

sit aesti-

sit æstimandus: Etenim sicut in proposito nõ nisi *possessio proprie dicta* & jam descripta intelligitur, qua gaudere nequeunt, qui se non esse dominos norunt, neque titulo tali, qui jus aliquod in re transferat, eam acquisiverunt: cum hi non possidere, sed tenere rem, item detinere, in possessione ejus esse ei incumbere dicantur, *l. 10 §. 1. l. 18. D. de A. P.* ita Vocabulum *Transire* pro translatione de personã defuncti in hæredis personam accipimus: ad eum modum, quò vox *Transire* accepta extat, in *l. 43. D. ad L. Aquil.* item *l. 9. §. ult. D. de Except. rei judicat.* Ut autem ad propositã quæstionem revertamur, ea hoc sensu ventilata est inter *D. Carpz. in part. 3. decis. 224.* & *D. Eichel. insigni disput. inaugurali, de Transitione possessionis in hered.* Ille enim possessionem ipso jure transire, speciose contendit; hic contrariam sententiam amplectitur. Utriusque autoritas magni nobis penditur: neque alterutrius sententiam amplectendo, alterius dignitati derogatum cupimus. Putamus autem, veritati legali magis consonare, si dicamus, in heredem possessionem ipso jure non transire: Ea-que sententia, Ratione, Textibus & denique veterum Doctorum Autoritatibus probatur. Rationem desideras? Ecce evidentem! Cum enim sine omni dubio in defuncto possessio sit extincta, quippe qui neque animo neque corpore amplius possidet; manifestum inde est, hanc possessionem ipso jure in heredem transmitti non potuisse: cum ejus, quod non est, nulla sit operatio. Sicut igitur, rerum initio, nemo dicebatur possidere, nisi res certis modis (vel manibus vel pedibus) apprehendisset; ut eò *Paulus in l. 1. §. 1. de A. P.* rectè scripserit; dominium rerum ex naturali possessione cœpisse: Ita nec hodie, absque apprehensione, quisquam possessor dici poterit. Adjuvat quoque priorem sententiam luculentissimè textus in *l. 23. de A. Poss.* ubi Javolenus scribit: *Omnia Jura quidem transeunt; possessio tamen nisi naturaliter comprehensa ad nos non pertinet.* Add *l. si homo 35 D. de Usucap. l. 2. §. 1. D. Expil. hered. l. 1 §. 11. D. Si is, qui testam. lib. esse juss.* Atq; in hanc sententiam descendunt *Gl. in l. 23. D. de A. vel amitt. poss. Br. in l. 23. D. de A. vel A. P. Bl. in l. si sorori C. de jure deliber. Gomez. in Comm. ad Leges.*

*In quibus
D. Carpzov
& Eichelius
diversa o-
pinione sint*

*Fundamen-
tum nostræ
sententiæ.*

Leges Taurin. in lege 44. Covarruv. Tom. 11. variar. resolutio. lib. 3. c. 5.

Qua etiam ratione in Camera judicatum esse annotat *ωδρ δλκωττ* Gail. 2. obs. 129. dum inter alia fere ait: Non sequitur, sum heres; adii hereditatem. E. possideo hereditatem vel res hereditarias, quia facto opus est seu apprehensione. Haecenus Gail. Quamvis igitur omnia jura statim ad heredem transferantur; heresque, ex communi Dd. opinione, facultate seu jus rerum hereditariarum ab alio necdum occupatarum possessionem, vel propria autoritate apprehendendi habeat; possessor tamen haberi nequit ante, quam actu possideat; actualis enim & naturalis possessio a legibus desideratur, d. l. 23. de A. Poss. & simil. supra allegatis praecipue, quia possessio est facti, neque solo jure & animo, ex juris civilis dispositione, acquiritur, l. 3. l. 8. D. de A. vel. A. P. Vivit quidem in heredibus defunctus, adeoque, dum defunctus possidet, & heredes possedisse videntur: Sed quoniam, in universo jure, inter defunctum & heredem possessio non dicitur continuari; quia, quae de continuatione afferuntur, partim ad dominium, per l. 9 Inst. de hered. quae ab intest. defer. item l. in suis D. de liber. & post. partim ad usucapionem l. 13. D. de A. vel A. hered. partinent, atque a dominio ad possessionem mala fit illatio; hinc continuationem possessionis, absque juris autoritate, fingere non licebit.

Possessor nemo est, antequam actu possidet.

Continuatio possessionis fingenda absq. juris autoritate non est

Cæterum diffiteri non possumus, juris fictione heredem dici eandem personam cum defuncto Nov. 48. in praefat. Verum perperam inde colligas; possessionem singulariter legibus exceptam, in heredem, sine apprehensione factoque ejus, transferri. Quae cum ita sint, ad acquirendam possessionem non solum extraneis heredibus, sed & suis apprehensione & facto quodam certis signis declarato, opus esse, intrepidè statuimus: contra quam Acc. Alciatus & Hotomannus existimaverunt; Movemur imprimis eò, quod, quamvis filii, patre vivente, quodammodo & fictione juris, domini existimentur κατ' ἐλπίδα, l. 11. in f. D. de liber. & postum. §. 9. Inst. de Here l. quae ab intest. d. fer. tamen fictio eò se non extendat, ut possessionem, vivo parente, & filiis tribuat: quoniam fictio juris plus

Sui heredes etiam sine apprehensione non possident.

Fictionis juris potestas,



potest in iis, quæ juris, quàm quæ facti sunt, l. 15. D. *proemore.*

In l. 2. § 2. D. *pro herede* dicitur quidem filius rem à patre sibi donatam possidere naturaliter; Sed alia est ratio rei hereditariæ; neque ab illa ad hanc inferre licet. Quod verò dubii ex l. 2. C. *pro herede* affertur, illud tenue est; neq; enim aliud ibi scriptum, quàm hoc; quòd, si existant sui heredes & fortassis hereditate abstineant, alii res alias, à quibus illi abstinent, pro herede seu titulo heredis usucapere nequeant. Suis quoque nihil singulare hac in parte tribui potest, ex l. miles. 30 D. *Ex quib. caus. major.* Siquidem ibi non de possessione, quam hæres complere potest, si possidet, agitur; sed de usucapione; neque infrequens in jure nostro est, possessionem pro usucapione accipi. *Vid. l. 19. D. de A. vel A. P. l. 26. Eod. l. 16. de Usucap.*

*Consuetudo
Gallie: le
mort saisit
le vif.*

Etsi autem omnia, jam explicata ratione sese habeant; nihil tamen prohibet, quò minus consuetudine aliud introduci queat. Qualis consuetudo in Gallia obtinet: *prole docet. Tinaq. integro Tr. cui titulus: Le mort saisit le vif.* cuius vi possessio hereditatis vacua ipso jure in heredes transit, qui iisdem effectibus hoc modo, quibus alii, ex vera & corporali apprehensione, gaudent. *Molin. de J. & J. Tr. 2. D. 12. n. 18.* Cujusmodi possessionis transitionem civilissimam appellare solent Dd. *Vid. D. Struve. exerc. 42. th. 17.*

Controversia Academica

NONA & ULTIMA

inter

Supra laudatum Cl. Salmasium

&

Johannem Miltonum, Anglum

de

JURE REGIS & SUBDITORUM.

Præter

Ræter superiores controversias Academicas, alia quoque Salmasio cum Miltono, de jure Regis & Subditorum intercescit controversia: siquidem ille in sua, quam vulgavit, *Defensione Regia*, Jure Regio; hic contra illud acriter disputavit, in scripto quodam, cum hoc titulo: *Defensio pro populo Anglicano*. Quia autem hæc controversia odio plena & sententia Miltoni omnium rectè sentientium judicio damnata; ideoque de eadem pro coronide per pauca subnectamus. Quocirca, sicut Salmasii opinio rectè sese habet, ita optandum, ut ex genuinis principiis, satis accuratè eam quoque tractavisset; quod ab eo factum non esse, multi annotaverunt. Nam indistinctè contendere videtur Salmasius, jus Regium in licentia quadam quævis agendi consistere: juramenta principum meras sapere ceremonias: & denique, quæ partim in S. Scriptura, partim apud bonos authores de Principibus absolutis & *αὐτοκρατορίας* dicantur, ad omnes in universum Reges & Principes pertinere. *Vid. Bæcl. ad lib. 2. Grot. in præfat. ad lector. Et ad lib. 1. c. 1. p. 144. & lib. 1. c. 3. p. 246. D. Conring. Diss. de Regno th. 20. seqq.* Quamvis autem hæc in Salmasio improbanda sint, longè tamen pejora sunt, imò pessima & sempiterna censura digna Miltoniana; quoniã Miltonus, ob Remp. male nec ex placito populi gestam vel delicta privata, ad rationem populo reddendam, Principes, judiciis populi aliàs non subditos, sed suo arbitrio ex patriis sive legibus sive moribus cuncta regentes, obstringere & alia, ex hæc sententiã nefaria asserta, ferox & impudens elicere satagit. Verùm, cum in Rep. Monarchia, in qua Principi ab antiquo summa potestas competit, talis Princeps idem jus habeat, quod in Aristocratica vel Democratica vel simili, plures habent imperantes, qui, imprimis in Democratica, judicio & arbitrio aliorum non subjacent nec subjacere possunt; ea propter nec Princeps à populo semel subdito, sub ulla juris specie, in ordinem redigi potest. Si enim, in dubiis reip. casibus, arbitrium populi sequendum; resp. nunquam non esset perturbata & confusa, neque in tranquillo consisteret, jusque regendi, voluntati & judicio eorum, qui reguntur,

Miltoni sententia damnatur.

Salmasii nebi attinguntur.



contra rerum naturam, semper subiectum foret. Quod etiam omnium imperiorum fini, qui est humani generis tranquillitas, adversaretur. Nam in omnibus Regnis & rebusp. subditi pertinaces & immorigeri & magistratibus suis plerumque infensi. *Vid. Amplissimus D. Reinboldt Condit, Consularis Regiomontanus meritissimus, Patronus mihi faventissimus, de Fide politica lib. 1. c. 9. n. 1.* consiliorumque publicorum, & veræ publicæ utilitatis ignari, semper prætextu essent, à suis imperantibus contra salutem publicam agi vel actum esse. Quare omnes saniores & moratiores gentes, omnibus seculis, hanc Miltoni sententiam ipso facto improbarunt, & populum, ob defectum iudiciariæ potestatis seu jurisdictionis. *Lampad. de Rep. Roman. German. part. 3. c. 21. §. 10.* de Principis summi & absoluti actionibus iudicare vel arbitrium sibi sumere non posse, existimaverunt. Neque, pro impurissima sua sententia, ullam solidam adduxit rationem Miltonus, sed novis & falsissimis interpretamentis, loca S. Scripturæ, bonorumque authorum conspurcare, atque hinc deterrimæ suæ sententiæ, inaudito exemplo, colorem inducere est conatus. Quæ vero aliquam speciem habere videntur, iis tam ex dictis, quam iis, quæ tractantur apud *Grotium lib. 1. d. 7. B. & P. cap. 3. §. 8. & seqq. & Pufendorff. in Element. jurisprud. univers. lib. 2. observ. 5. §. 17. usq. ad fin.* benè occurri potest. Et quæ hætenus dicta sunt, locum etiam habere videntur, etiamsi Princeps hostilem animum induat; vel Reip. interitum machinetur, ut loquitur *Lampad. d. c. 21. §. 8.* Nam nec tum facultas de eo iudicium formandi populo subdito competet, sed hoc casu, *jure Belli & defensione* inde fluente utendum, monte *Pufendorff. d. l. 2. obs. 5. §. 23.* Ad extremum autem notandum est, quod omnia hætenus dicta in thesi sint intelligenda, & tum locum habeant, nisi aliud inter Principem & populum expresso pacto sit conventum; huic enim standum esse, natura cuiusvis dicitur.

Errata extantiora. pag. 3. fac. 1. lin. 15. post. verb. *privatum* pon. *Iusti*, p. 4. fac. 1. l. 1. à fine, post verbum, *tali*, pon. *subiecto*. Ead. p. 4. fac. 2. l. 19. leg. *definitione*. p. 8. fac. 2. in marg. lin. 5. post *servitus* leg. *subtiliter loquendo*. p. 9. fac. 2. in marg. l. 2. post *hereditarium*, pon. *scu.*

945
61
Eximio atq; Politissimo
DN. ALBERTO WEGERO,

J. U. CULT. STRENUO
De Controversiis inter præclaros nostri seculi
Jctos agitatis, publicè
Disputaturo FELICITER!

Magnorum magnas magnum est componere lites
Hoc tentas, quidni præmia magna feras?

*Benevolentia & quidem singulari testanda
L. mq. scribebam*

Joh. Ernestus Gerhardus,
S. S. Th. D. & P. P.

Egregiè nostros dum gestit splendida Campos
Flora, Tui ingenii flosque decusque nitet.
Perge nitore tuo Patrios decorare penates,
Laus Te certa manet, præmia lecta manent.


Ita povero

Christoph. Philip. Richter / D. Comes P. C.
Prof. P. & Collegii Jurid. Ordinar.

Ad politissimum & Doctissimum

DN. W E G E R U M

Regiomontanum, solidioris jurisprudentiæ cul-
torem industrium, amicum meum!

 *Uli disputatoris publici munia nunc obis, Wegere oculissime,
eo nomine haud parùm laudis merere, eò quod de variis, iisq;
illustribus, hoc seculo ventilatis controversiis, in illustri simul
Academia disputans, cum iis te non facere ostendis, qui judiciis
& omnis ferè acuminis exortes, sincera juris principia, qualia tua
disputatio nobis exhibet, in vanis & inutilibus subtilitatibus, quarumque
vix ullus, extra Academiae forum, usus sit futurus, numerare soleant.
Quasi vero sine his, similibusq; fundamentis bene jactis, fulgentissimos juris
nostri radios ferre, exactã juris scientiã sibi comparare, deniq; jure dextrè
& solerter respondere unquã quisquã potuisset, aut iis destitutus, in
justitiæ sacerdotibus relatus fuisset. Cum è contrario videamus, quòd com-
matis hujus homines, jejunisq; suis quibusdam & tædiosis formulis contenti,
ac tñs angustias osiores & omnium doctorũ odio exponantur & vita humana
vix*

117
Sic ullam utilitatem afferre possint. Quapropter alia prorsus tibi ab iis sen-
tentia est, sincerissime *Wegere*, qui tantum, abest, ut talium hominum opi-
nionem cures, ut potius, *Vidum* industrie exemplar, non solum juri civili
multam operam hactenus dederis, sed & hodierno seculo doctissimo conveni-
enter ejus juris, quo & exteros non minus ac cives Romanos & regi & cujus no-
tia plurimum juri civili lucis affundi in confesso est, naturalis videlicet &
gentium cognoscendi summo studio & ardore haud vulgari ducaris, atq; ideo
non proletariam sed, sed solidam in omni jure eruditionem exambias. Enim-
vero hanc viam sectando, hoc magis inter doctos magnifies, quò extantio-
res ingenii tui dotes sunt. Qua & ratione Potentissimo & Serenissimo
Electori Brandenburgico, Principi Justissimo, Optimo, Inclyto, dul-
cissimeq; Patrie Patri tuae, tantò majore cum successu, studia tua probabis,
quantò notius est, à divino illo felicissimoq; Rerum Borussicarum Arbitro (cu-
jus felicitatem DEUS Opt. Max. aeternet!) Augustissimoq; literam Mecenate,
intimam & accuratam omnium rerum scientiam ut efflicim amari; ita cum
nunquam inter moritura gloria etiam passideri.

De cetero id nunc agitur, *Wegere* amicissime, ut non tam ex recepto
more, quàm singularis amicitiae jure, de tuo specimine publico, tibi gratuler.
Faxit igitur caeleste Numen (quod ea de causa supplicibus meis precibus adoro)
conatus hic tuus, in ejus gloriam, patrie splendorem, tuiq; honorem & orna-
mentum perpetuum cedat! Me quod attinet, studiis tuis pro viribus inservire,
nunquam desinam. Vale. Dab. Jena, e Museo, die 25. April. 1665.

T. quem nosti,

Joh. Jacobus Avianus, D.

Non major decus est, non major gloria crede,
Quàm placuisse DEO, post placuisse bonis.
Dulcius in vita nil dat natura dabitque
His; quid ad hæc Croesi munera Regis opes?
En dilecte, places Jovæ pietate, *Wegere*,
Ingenioque probis ecce placesque viris!
Ut facis, egregium solers urgere laborem
Pergas & studeas optima porrò sequi!
Sic sic magnus eris, rumpantur utilia pravis,
Atque secundabit sic tua facta DEUS!

Idem.

Astra Astræa petit. Petit Astræam astraque *W E G E R*.
Jus justè tractas. Præmia justa Tibi.

Sic optumis conatibus Præstantiss. Dn.

RESPOND. ad cinere voleb.

Caspar Posner, Prof. Publ. ordin.





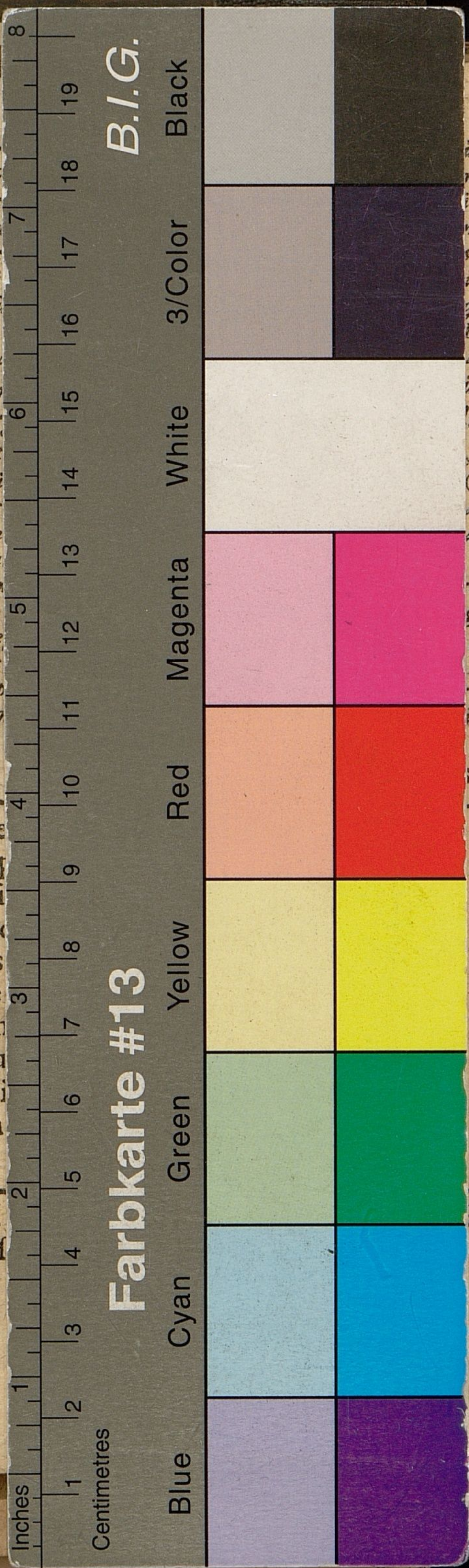
ULB Halle 3
005 132 55X



1077







No. 1.

48.

926

5.

DEO TRINUNO AUXILIANTE!

ILLUSTRIUM CONTROVERSIARUM ACADEMICARUM, 1665, 4

hoc seculò inter excelsa ingenia agitataurum;
SYLLOGE LEGALIS,

Quam

Ex autoritate Magnifici Jctorum Ordinis

PRÆSIDE

NOBILISS. ET CONSULTISSIMO,

DN.

JOHANNE JACOBO AVIANO,

J. U. Doctore, hætenus Reip. Erffurtinæ Syndico, jam
in hac florentissimâ Salanâ Prof. Publico.

Ad diem 26. April.

ANNO M DC LXV.

publicæ & placidæ disquisitioni subjicit

ALBERTUS WEGER,

REGIOMONT. BORUSSUS,

Autor & Respondens.

Horis loquoque consuetis.

JENÆ,

LITERIS SAMUELIS KREBSII.